

Šiandien ir rytoj

Senųjų ir Naujųjų Metų pasikeitimo laikotarpyje žmonės linki vienas kitam laimės ir sėkmės. Tas gražus paprotys tartum sustiprina kiekvieną siekį ir apvainikuoja jį sėkmės sparnais.

Iškilmingieji ir triukšmingieji Naujųjų Metų sutikimai rodo ne ką kitą kaip pastangą entuziastingai ir optimistiškai įžengti į Naujųjų Metų laikotarpį. Senųjų metų įvykiai ir sukaitys minimos ir apžvelgiamos tartum naujai atrastas išieities punktas ateinančių darbų vertinimui.

Naujieji metai pradeda optimizmo ženklu. Kažkaip nyksta praėjusiųjų metų nesėkmės, vargai, nelaimės, nes kiekvienas instinktyviai tikisi, kad pagaliau turi būti geriau, parankiau ir lengviau tvarkytis su tuo nenuoramu gyvenimu, kuris kaip nepaklusnus išdykėlis dažnai kaisioja baslius į mūsų vėžimo ratus.

Senieji, 1970-tieji metai lietuvių tautai, šiaip ir anapus geležinės uždangos atnešę nepaprastus įvykius, kurių aidai nuskambėjo pasaulinėje arenoje. Iki šiolie dar nebuvo metų, kada taip plačiai lietuvių vardas sukrėstų pasaulio žinių agentūrų pranešimus. Tas gėdingasis tylos suokalbys, kurį taip žmogėdriškai praktikavo pasaulio žinių agentūros, buvo pralaužtas trijų lietuvių, kurių vardai ilgai neišnyks iš lietuvių tautos istorijos. Tai Brazinskių sovietinio lėktuvo nulėkdinimas į Turkiją ir Simo Kudirkos kelios martirologinės valandos ant amerikiečių pakrantės apsaugos kuterio denio.

VLIKas pradėjo rinkti Brazinskių ir Simo Kudirkos archyvams viso pasaulio spaudos iškarpas, kuriomis naudosis kaip atrama tolimiems Lietuvos laisvinimo žygiams. Savaimė aišku, kad tokie archyvai nereiškia, kad tie kraurai ir kančia pulsuojantieji žygiai jau tampa archyvine medžiaga. Kova dėl Brazinskių laisvės statuso ir dėl Simo Kudirkos nemirtingo akcento "duokite man laisvę, arba leiskite man numirti" niekad nebus medžiaga archyvams, bet paraginimas naujai kovai, siekiant lietuvių tautai savo valstybės nepriklausomybės ir laisvės.

Čia visu ūgiu iškilo mūsų jaunimo akcija, atsidavimas laisvės ir humanizmo idėjai ir nuostabus jėgų išsiveržimas. Jaunimas įrodė, kad jis vis tikriausiai ima perimti pareigas, kurias jam uždeda likimas ir tautos gyvybė.

Atrodo, kad nuošiol turėtų blėsti kabinetinis kosmopolitizmas, kuris buvo jaučiamas paskutiniojo metų ir tautos likimo akcentas turės ženklinti kiekvieną mūsų suvažiavimą ir simpoziumą.

Kaltieji, išdavę Simą Kudirką mirčiai, skuba nusiplauti savo rankas nuo Simo Kudirkos kraujo. Mes turime budėti, kad investicijos nebūtų nutrauktos

(Nukelta į 2 psl.)

RYTUOSE NERAMU

BOLŠEVIKAI NEGALI SUSITVARKYTI
SU MAISTU
VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

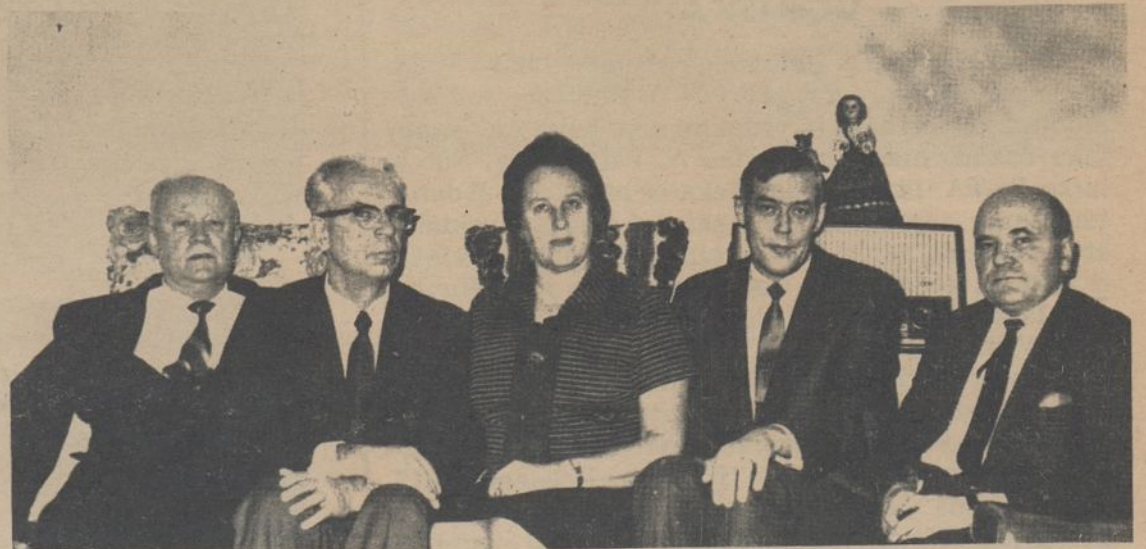
Vienas iš išvaliausių pereinamojo laikotarpio politinės raidos stebėtojų Alexis de Tocqueville (1805-1859) samprotavo kad didžiausias pavojus vyriausybei gresia ne tada, kada gyvenimo sąlygos yra blogos, bet kada režimas bando jas pagerinti. Šitas paradoksas 100% pasitvirtino metais besikeičiant Lenkijoje. Atrodė, kad lenkai turėtų būti patenkinti. Žinia, gyvenimas ten toli iki rojus ar net kapitalistinio pragaro lygio, tačiau perspektyvos atrodė esančios geresnės. Lenkai, pavyzdžiui, turėjo kiek daugiau politinės laisvės už sovietų ir jų satelitų piliečius ir ūkiškai, nors sunkiai, tačiau daugumas gyventojų šiaip taip galėjo išgyventi.

Achilo pėda kiekvienoje komunistinėje režime yra ir pasilieka žemės ūkis. Lenkijoje 87% ūkių yra privatinėje nuosavybėje, tačiau kainos už žemės ūkio produktus buvo dirbtinai laiku žemos ir tokiu būdu privati iniciatyva buvo labai apribota. Pavyzdžiui, pereinamais metais trūko pašaro, bet užsienio prekybą tvarkančios įstaigos ir institucijos nepasirūpino jo importu ir rezultate 1970 metais ūkininkai turėjo mažiau 205.000 karvių ir 910.000 kiaulių. Apie ūkininkų trūkumus pranešama ne tik iš Lenkijos. Rumunijoje, pavyzdžiui, trūksta tokio pagrindinio maisto dalyko kaip bulvių, Vengrijoje -- duonos. Sovietijoje jau nuo rudens negalima buvo gauti kitų daržovių kaip burokų ir kopūstų, nors ten yra vietų, kur daržininkystė galia būtų verstis beveik ištisus metus. Iš Georgijos apsimoka skirsti lėktuvų į Maskvą su vienu rožių buketu. Pardutos rožės padengs visas išlaidas.

Lenkijoje paskutinius neramumus iššaukė partijos ir vyriausybės nutarimas pakelti kainas mėsai ir jos produktams nuo 17,6 iki 19,1%, taukams 33,4%, miltams 16%, pienui 8%, silkėms 19,3%, marmaladui 36,8 kava beveik 100%. Rūbai pabranginti beveik 50%, batai 23,8%. Kad tą pabranginimą pasaldinus buvo atpiginti šaldytuvai, televizoriai ir panašūs daugiau prabangos reikmenys, tačiau jie ir taip labai retai kam prieinami, nes vidutinis darbininko ir tarnautojo atlyginimas Lenkijoje nepasiekė nė 100 dolerių mėnesiui ir jis nebuvo žadėtas pakelti. Tokiu būdu praktiškai dėl kainų pakėlimo realus atlyginimas sumažėjo bent 20%.

Savaimė aišku, kad tokių perspektyvų akivaizdėje būta smarkių neramumų, kurie privertė partijos ir vyriausybės pertvarkymo. Tačiau ir naujoji vyriausybė negalės padaryti stebuklo. Ir kaip ji padarys, jei Lenkijos laivų statyklos, kurių darbininkai daugiausia triukšmavo, Sovietų Sąjungai pateikė 750 laivų už kainas, kurios buvo žemesnės už savikainą. Lenkijoje dabar šiuo metu obuolių ir kriaušių beveik neįmanoma gauti dėl tos paprastos priežasties, kad jie skubiai buvo nugabanti į Maskvą ir kitus didžiausius sovietų miestus ty gyventojų nuotaikom palaikyti! Tai nėra paslaptimi ir eiliniam lenkijos gyventojui. Už tai jis pilnas neapykantos savo nelaimių šaltiniui -- Sovietų Sąjungai.

Galimas daiktas, kad tas faktas turėjo įtaką ir naujo partijos boso Edwardo Giereko parinkime. Tas, turėdamas vos 13 metų su tėvais iš-emigravo į Belgiją ir i

ALT S-gos East Chicagos skyriaus naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: Stasys Stulpinas, pirmininkas Antanas Juodvalkis, Irena Rimkūnienė, Kęstutis Sidabras ir Romualdas Nemickas.

MOTERŲ VALDYBOS SEKMINGA VEIKLA

ALT S-gos East Chicagos skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko 1970 m. gruodžio 12 d. lietuvių parapijos mažojoje salėje. Susirinkimą atidarė pirm. Irena Rimkūnienė ir šiam susirinkimui pirmininkauti pakvietė Kazį Valeiką, o sekretoriauti dr. Juozą Tautvilą.

Pranešimus padarė pirm. I. Rimkūnienė, išdėstė O. Juodvalkienė ir revizijos komisijos vardu J. Bagdanskis.

Pirm. I. Rimkūnienė pasidžiaugė, kad praėjusiais metais skyrius nesnaudė, bet reikėsi visose srityse: kultūrinėje, visuomeninėje, politinėje ir pramoninėje. Valdyba suruošė tris kultūrines vakarones: kan. Juozo Iūmo-Vaižganto 100-jo gimtadienio minėjimą, publicisto Bronio Rilos knygos "Dialogas su lietuviu" pristatymą ir atskirai moterims paskaitą apie grožį. Surengė dvi pramogas: tradicinę gegužinę ir narių išvyką į gamtą. Aktyviai dalyvavo protesto ir padėkos pereinime Turkijos ir JAV

Lenkiją grįžo 1938 metais, 33 metų amžiaus. Atseit, jis lyg ir vaktietiškos dvasios reprezentantas. Tačiau ir jis turi laikytis Brežnevo doktrinos, kuri aiškina, kad pirmenybė turi atitekti Sovietijai.

Pagal Tocqueville, jei jam ir pasiseks stabilizuoti ir net pagerinti padėtį, jis tik padidins lenkų apetitą laisvei ir gerbūviui, kas buvo ir didžiausias atstatyto Gommulkos nuopelnas.

prezidentams, siųsdamos telegramas, dėl tėvo ir sūnaus Brazinskių ir Simo Kudirkos.

Savo įnašu ir aktyvia talka skyrius prisidėjo prie ALTos rengtos Nepriklausomybės šventės paskelbimo minėjimo ir parapijos salės dekoravimo bei parapijos vakarienės surengimo. Atskirai paminėjo, jų kadencijos metu, lietuviškų knygų platinimą tautiečių tarpe. Dėkojo visiems nariams už nuoširdų bendradarbiavimą ir susiklausymą.

Išdėstė Ona Juodvalkienė pranešė, kad iš gauto pelno, valdyba parėmė: ALT S-gos valdybą, spaudą, Batuną, statysimą seneliams prieglaudą Chicagoje.

Jonas Rimkūnas skaito humoreską.

ALTarybą, Genocido parodą, Brazinskių bylą, parapijos salės dekoravimą ir kt., viso 433 dol. Be to, telegramams išleista 30 dol.

Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė Juozas Bagdanskis. Akte pažymėjo, kad skyriaus valdyba buvo veikli, knygas vedė

tvarkingai ir išlaidas pateikino dokumentais. Siūlė valdybos veiklą ir pateiktą apyskaitą patvirtinti, ką susirinkimas ir padarė. Pirmininkaujantis K. Valeika visų vardu padėkojo valdybai už idėjų darbą ir rūpestį, vadovaujant skyriui.

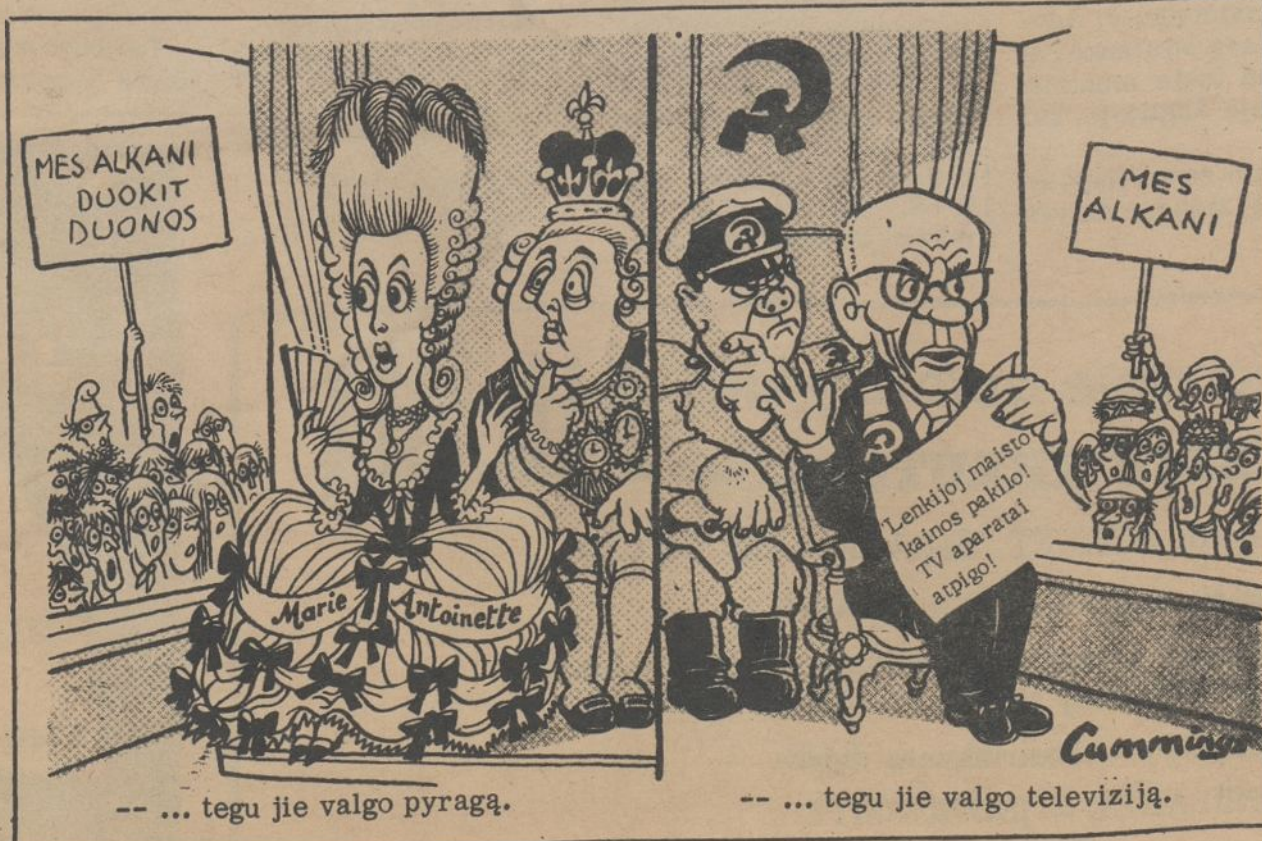
Paprastai metiniuose susirinkimuose turime sunkumų su naujų organų, ypač valdybos, sudarymu. Mūsų skyriaus išrinktoji nominacijų komisija savo pareigas atliko pasigerėtinai ir į susirinkimą atėjo ne tuščiomis rankomis, bet nešina kandidatų sąrašą. Nominacijų komisijos vardu pranešimą padarė Kęstutis Sidabras ir perskaitė kandidatų sąrašą, kurie susirinkimo buvo vienbalsiai pa-

Sąjungos valdybos vardu žodį tarė vicepirmininkas K. Pocius. Pasidžiaugė buvusios valdybos gražia ir šakota veikla, o naujai valdybai palinkėjo sėkmingo ir našaus darbo.

Oficialiai susirinkimą uždarius, bėgamaisiais reikalais bei politiniais išpučiais buvo dalintasi prie kavos puoduko ir užkandžių, kuriuos parūpino buvusioji valdyba. Kavutės metu, skyr. narys Jonas Rimkūnas paskaitė humoreską apie valdybos veiklą.

Gero vėjo naujai valdybai!

(aj)

-- ... tegu jie valgo pyragą.

-- ... tegu jie valgo televiziją.

EUROPOS LIETUVIAI

LIUDAS VISMANTAS

ELTOS DRAUGIJA IR JOS BIULETENIS VOKIŠKAI

Laisvoji ELTA lietuviškai tremtyje buvo Vliko atsteigta 1944 m. gruodžio 14 d. Berlyne. Jos pirmuoju biuro vedėju ir redaktoriumi buvo a.a. bolševikų nukankintas žurnalistas A. Valiukėnas. Nuo to laiko ELTA išaugo į daugiakalbį biuletinį. Ji dabar leidžiama angliškai, itališkai, ispaniškai, vokiškai etc. Vokiečių kalba ELTos biuletinis pradėtas leisti 1953 m. sausio 20 d. Reutlingene. Jos redaktorium ilgą laiką buvo žurn. H. J. Jakuzaitis, miręs 1964 m. Buv. Vliko Vykdomosios Tarybos pirm. J. Glemžos iniciatyva buvo suorganizuota ELTos draugija, kuri ir šiuo metu V. Vokietijoje veikia.

Draugijos svarbiausias uždavinys yra leisti vokiškai mėnesinį biuletinį "ELTA -- Pressedienst", kuris išeina Muenchene. Šiam uždaviniui vykdyti draugijos valdyba telkia lėšas ir rūpinasi, kad biuletinis laiku pasirodytų. Dabar pravedami valdybos rinkimai korespondenciniu būdu. Kandidatuoją trys buvę valdybos nariai: V. Banaitis, dr. J. Grinius ir stud. P. Nevulis. Kadangi daugiau kandidatų neišstatyta, tai reikia manyti, kad jie vėl bus išrinkti į valdybą. Tenka stebėtis, kad vald. pirm. dr. J. Grinius nesusivokė rinkimų pravedti demokratiniu būdu: sudaryti rinkimų komisiją ir leisti nariams išstatyti kandidatus. Tiesa, rinkimų lapelyje paliktos trys vietos nariams, bet kas ten ieškos kandidatų, jei patys pasisiūlė... Be to, ir rinkimų lapelį reikia siųsti pirmininkui, kuris vėl kandidatuoją...

"ELTA -- Pressedienst" dabartinis redaktorius yra žurn. V. Banaitis. Jis laikėsi linijos -- informuoti pirmiausia apie lietuvių gyvenimą, lietuvių politinių organizacijų darbą Vakaruose, okupuotos Lietuvos būklę. Tenka atkreipti dėmesį, kad biuletinio kultūrinė tremties kronika yra gana šykšti kartais neįdomi ir nevertinga, o per daug brukama nereikalingų kultūrinių žinių iš okupuotos Lietuvos. Tačiau, nežiūrint šių pastabų, biuletinis yra labai naudingas ir reikmingas. Juo pasinaudoja vokiečių laikraščiai, kaip Heimatstimme, Memeler Dampfboot, Fr. Pressekorrespondenz, Pr. Bulletin (Belgijoje), anglų kalba ELTA. Be komentarinių straipsnių red. V. Banaitis laikė keletą paskaitų Nicoje, Bonnoje, kur žodžiu jis atrėmė bolševikinę propagandą.

Nusiskundžiama sunkumais. Prašoma siųsti iškarpas iš tremties lietuvių spaudos, okupuotos Lietuvos laikraščių ir iš svetimos spaudos, kur liečiami Lietuvos reikalai. Būtų gyvesnė ELTos veikla jei daugiau narių ir draugiją įstotų ir daugiau lietuvių aukotų "ELTOS" leidyklai.

* Lapkričio 28 d. Nottinghamo DBLS skyrius ukrainiečių salėje suruošė Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą, į kurį atsilankė vysk. dr. A. Deksnys. Jis savo kalboje pabrėžė, kad, minėdami šią šventę, mes išreiškiame karštą savo norą, jog lietuvių kariuomenės vėliavos vėl suplevėsuotų Vilniuje. Pažymėtina, kad pirmą kartą Nottinghamo lietuvių parengime paskaitą laikė jaunosios kartos atstovas, buvęs JAV karininkas ps. Vl. Gedmintas, atvykęs iš Belgijos. Jis pabrėžė, kad jaunoji karta tremtyje vis labiau ir labiau domisi organizaciniu ir kultūriniu lietuvišku darbu. Jis užtikrino, kad tie senosios kartos atstovai, kurie tvirtina, kad po 15 m. tautinis lietuvių judėjimas sunyks, labai ir labai apsilvils.

* Tą pačią dieną Jaunimo židinyje įvyko Anglijos Liet. Katalikų Bendrijos steigiamasis suvažiavimas. Jame taip pat dalyvavo vysk. A. Deksnys. Suvažiavimas nutarė, kad Liet. Katalikų Bendrija Anglijoje laikoma įsteigta. Pavesta, kun. S. Matuliui vadovaujant, paruošti bendrijos įstatus.

* Gruodžio 5 d. Bradforde įvyko meno ir literatūros vakaras. Jame savo kūrinius skaitė A. Būčys, E. Navickienė, R. Spalis, I. T. Dickinson, J. Kuzmickis-Gailius ir kt. Buvo ir meno paroda, kurioje buvo išstatyti dail. A. Būčio, A. Steponavičiaus, J. Adomonio ir J. Siaukos kūriniai. Į vakarą atsilankė gana daug lietuvių. Būtų gerai, kad tokie meniniai renginiai būtų organizuojami visoje Anglijoje, kur tik gyvena daugiau lietuvių.

* Londono LAS skyriaus valdyba savo "Napoleono" klube suruošė bendras Kūčias, kuriose dalyvaavo nemaža lietuvių.

July dear comrade I will
up down of russians
ship and go with you
together. If is a possible
please give my
signal I keep a
sharp lookout = Simas

I up down in the time,
when the conference is
End, and your delegats
go into your ships
a board.

Simo Kudirkos rašytas laiškelis, kurį jis įdavė su ciga retėm Vigilant kuterio įjūrininkams.

Šiandien ir rytoj

(Atkelta iš 1 psl.)

ir atitiktų kaltės svorio apimtį.

Mums svarbu, kaip rašo Darbininkas, štai kas:

Kodėl S. Kudirkai nebuvo leista pasilikti Amerikoje? Kodėl jis buvo grąžintas rusams tokiu žiauriu būdu, pažeidžiant visas pagrindines žmogaus teises? Kodėl nubausti tik "atpirkimo ožiai", bet slepiami kaltininkai?

Jeigu nubaustieji yra tikrieji kaltininkai, tai kodėl Transportacijos sekretorius Volpe nevykdė tardymo komisijos siūlymo atiduoti adm. Ellis ir jo štabo viršininką kp. Brown kariniam teismui teisti? Vietoje to, jis pats padarė sprendimą — leido jiems tuojau pasitraukti iš tarnybos. Ir greičiausiai su pensijomis. Gi "Vigilant" skipperj Cmdr. Ralph Eustis, kurs savo laive leido rusams S. Kudirką žiauriausiai mušti ir niekinti (rusai net jo galvą visiems matant į geležinius laiptus daužė), tik papeikė ir kiton tarnybon perkėlė.

Mums atrodo, kad toks labai svarbios bylos užbaigimas yra neįtikinantis ir ciniskas, todėl labai persasi išvada, kad tariamai nubausti kaltininkai nėra tikrieji kaltininkai, o tik "atpirkimo ožiai", gi tikrieji kaltininkai yra slepiami. Niekas negali priimti už tikrą pinigą ne sekretoriaus Volpe pareiškimo, kad dabar nebėra prasmės Ellis ir Brawn bylos perduoti teismui. Tai kaip? Negi tai reiškia, kad nebereikia teisti S. Kudirką išdavusių mirčiai tik todėl, kad jo jau

nebegalima atgal susigrąžinti? Jeigu taip, tai toliau tuo pačiu galvojimo kanalu slenkant galima sakyti, kad nėra pagrindo teisti žmogžudžių, nes jų aukų jau nebegalima atgaivinti.

Nemanom, kad J. Volpe būtų toks nerimtas žmogus, tik apgailestaujam, kad jis apsiėmė atlikti negarbingą pareigą. Nesikrapštom po jo sąžinę, bet norim, kad jis žinotų, jog tokiu savo veiksmų pateisinimu jis nieku neprisidėjo prie atstatymo Amerikos garbės, kurią labai supurvino tie jos pareigūnai, kurie prikišo nagus prie S. Kudirkos išdavimo jo kankintojams.

Reikalavimai yra veiksmingesnė akcija negu išankstinės padėkos už investigaciją.

Dirva pilnai palaiko konkretų Jurgio Gliaudos siūlymą, masiniai ir pavieniai reikalauti, kad pakrančių apsaugos kuteris Vigilant būtų pavadintas kančia švytinčiu vardu — SIMAS KUDIRKA. Dirva palaiko taip pat ir J. Janušaičio siūlymą Lietuvių Fonde atidaryti Simo Kudirkos sąskaitą.

Laiškų kampanija į amerikiečių spaudą neturi liautis. Investigacijos reikalavimas ir Vigilant vardo keitimas turi būti konkrečiomis tų laiškų temomis.

Kaip matome, Naujieji metai atnešė mums didelius įsipareigojimus.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED
DIE CAST DIE MAKERS
&
PLASTIC MOLD MAKERS
Steady work. High wages. Good working conditions. Pension program & many other benefits.
Apply or send resume of your experience, qualifications & salary history to
TRACER TOOL & DIE CO.
3800 Buchanan S. W.
Grand Rapids, Mich. 49508
(91-1)

laiškai Dirvai

PAAIŠKINIMAS DR. A. BUTKUI

Dr. A. Butkus Dirvos 1970. XII.16 n-ry pacituoja Draugo X. 10 vedamojo ištrauką, ją priskiria man ir padaro tokias išvadas: "Šie St. B. žodžiai buvo įterpti Draugo spalio 10 d. vedamajame. Juos vėl pats šių žodžių autorius patalpino savo redaguojamame Pasaulio Lietuvio lapkričio-gruodžio numeryje"; "Prisipažinsime, kad minėtos St. B. kalbos ištraukos aplinkiniu keliu ir pakartotinas pateikimas visuomenei (nuo savęs per Draugą ir vėl per save) kelia mums žingeidumą"; "Į mažesnių žmonių neaiškumus ir klaidas nekreiptume tiek dėmesio, prisibijome tačiau, kad PLB pirminko neaiškiai suformuluotą kaltinimą kai kas nepriskirtų prie antibendruomeniško bendruomenininkų pasielgimo". Dr. Butkus čia pat prašo mane duoti paaikškinimų (žr. jo straipsnį "Jaunimo tarporganizacinė veikla").

Prašomas paaikškinu:
1) Pasakymo, kurį dr. Butkus iš Draugo vedamojo priskiria man, mano X.3 posėdžio atidaro-moje kalboje nebuvo. Pasaulio Lietuvio lapkričio-gruodžio mėn. n-ry yra aiškiai pasakyta, kad tai Draugo X.10 vedamojo citata. Papildydamas dabar taip pat pastebiu, kad vedamąjį yra parašęs Pr. Gr.

2) Savo X.3 posėdžio atidaro-mąjį kalbą buvau pasirašęs ir skaičiau. Ji buvo apsakota Draugo X.9 n-rio aprašyme "Jau nimo kongreso darbai pradėti", Pasaulio Lietuvio rugsėjo-spalio mėn. n-rio aprašyme "Prie-kaištai ir dėl priekaištų" ir kt.

3) Negaliu čia dėl vietos stokos savo kalbos pakartoti, nors ją turiu. Nektartojū nė Draugo vedamojo ištraukos. Kas norės ir domėtis -- mano kalbą ir ištrauką ras auksčiau nurodytuose šaltiniuose. Šia progą tepastebiu, kad savo žodžių į Draugo vedamąjį neįterpiu, nes jo neparašiau, kad aplinkiniu keliu pakartotinai "nuo savęs per Draugą ir vėl per save" nevaikščiojau, dėl to ir man primetamų "neaiškumų ir klaidų" prisiminti negaliu. Man atrodo, čia yra susipainiota paties dr. A. Butkaus,

Stasys Barzdukas

KAS BŪTŲ BUVĘ JEIGU ŠITAIP BŪTŲ

Vincas Rastenis mėgina demonstruoti sarkazmą, aptardamas Dirvos anketos gerąsias ir silpnąsias puses Akiračių puslapiuose. Kritika yra sveikas daiktas. Bet nežinojimą išduoti už žinojimą, yra nesveikas daiktas ir rizikingas biznesis. Taip pavyzdžiui tvirtindamas, kad anketai reikėjo "selektyvios" visuomenės, bet ne plačios masės, iš kurios išgaunamos nuomonės, ir kad anketai reikėjo neturėti anonimiškumo, Rastenis be abejo vadovavosi nesenu Akiračių "anketos" pavyzdžiu.

Ten buvo pasiūlyti tam tikros vienodos linkmės

klausimai eilei Akiračių artimesnių asmenų. Vėliau tie plačiai atsakomi klausimai buvo dedami spaudinyje, su aiškiu, provokaciniu tikslu išduoti atsakymus, kaip labai būdingus visai iš-eivių visuomenei. Iš tikrųjų buvo kas kita. Tai buvo individų apklausinėjimas. Anketos principo šiame procese nebuvo. Tai buvo pašneke-sių eilė, interview serija. Kaip tik tokiomis interview serijomis neoperuoja Rastenio minimas Gallup.

Dirvos anketa buvo tiesiogis kreipinys į pripuolamai paimtą asmenį. Jo paskira nuomonė yra jo asmeniška nuomonė, bet anketos davinuose susumuota ir su skirstyta asmens nuomonė jau gali atstovauti visuomenės nuomonei, nelyginant ir politiniuose rinkimuose yra pabrėžtinai ryškus nuomonių principas. Niekas čia nereikalauja plačių paplėpimų bei "neanoni-miškumo". Tokiais atvejais "anonimiškumas" kaip tik būtina sąlyga anketos tikrumui.

Sumaišęs interview serijas ir Gallupo anketa-vimo principus, Rastenis nuvažiavo iki matematinų skaičiavimų "kas būtų buvę jeigu šitaip būtų".

B.A.
New York

LITHUANIA 700 YEARS
stambus veikalas anglų kalba apie Lietuvą. 460 psl. Redagavo dr. A. Gerutis. Išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Užsisakant tiesiog iš leidėjų 10 dol. Normali veikalo kaina 12 dol. Čekius rašyti ir užsakymus siųsti: Lithuanian Independence Fund, Inc., 87-80 96 St., Woodhaven, N. Y. 11421.

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Antibendruomeniškumo bendruomenininkų beiėškant (7)

Dr. A. Butkus

CLEVELANDO INŽINIERIAI SUKA TEISINGON KRYPTIN

Seniai jau ruošėmės "užsipulti" lietuvius profesionalus už nesuorganizavimą finansinės paramos lietuvių kultūrinėms reikalingam savo gražiai veikiančios Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (ALIAS) rėmuose. Neprisirengėm ne tiek iš baimės kai kurių savo kolegų užrūstinti, kiek iš nerimo šiam svarbiam reikalui pakenkti, ypatingai jaunųjų profesionalų tarpe. Tad su didžiausiu malonumu sutikome inž. H. Bankaičio, Clevelando ALIAS pirmininko, aplinkraštį, kuriame jis ragina visus skyriaus narius paskirti vienartinę metinę auką Clevelando lietuvių kultūrinės paramos reikalams. Jame H. B. rašo: Per paskutinius trėjus metus buvusioji skyriaus vadovybė ir kai kurie nariai stengėsi išugdyti narių prasmingą

ir pavyzdinę prisidėjimą prie Clevelando lietuvių kultūrinio darbo, "vertus inžinierių paramos". Pasekmėje sumanymai buvo atidėti tolimesniems apsvaistymams -- be jokio tolimesnio veiksmo.

Pagaliau praėjusiais metais buvusioji skyriaus valdyba žengė mažą žingsnį, prisidėdama \$50 parama "Grandinė" išvykai į Pietų Ameriką. Kaip mažas žingsnelis, ši maža parama buvo tik linkimas į teisingą kryptį. Drąsiai sakau maža parama, nes pavieniai asmenys, uždirbdami mažiau negu didelė dauguma mūsų skyriaus narių, tam reikalui paaugojo daugiau

už profesinių specialistų -- inžinierių, skyriaus 55 narių sąstato \$50. (Devyniasdešimt centų auka iš kiekvieno skyriaus nario yra labai maža parama Clevelando lietuvių kultūrinėms darbams.

Toliau H.B. apžvelgia kelis būdus šiai paramai suteikti ir konstatuoja, kad palyginus su investuotais pinigais ir triūsu parengimai duoda mažas pajamas, jeigu ne nuostolius. Suranda dvi patogiausias išeitis:

1. Visai nieko neveikti; ir iki šiolei ALIAS Clevelando skyrius stovėjo netoli tos ribos. (Tas būtų ne tik antibendruomeniška, bet ir inžinieriškai nelogiška. A. B.)

2. Dėka buvusios valdybos, vadovaujamos kolegos Bubliko, parama jau buvo pradėta. Be didelio eikvojimo asmeninių pastangų, rengiant viešus parengimus, kurių

jau taip daug yra, kad net neįmanoma visų lankyti, prašau kiekvieną skyriaus narį paaugoti \$11 vienkartinei metinei aukai Clevelando lietuvių kultūrinės paramos reikalingam.

Šiais metais ta auka būtų skirta "Čiurlionio" ansamblui dalinai paremti to meninio vieneto ruošą ir išvyką koncertams Pietų Amerikoje, tuo pačiu keliant Lietuvos vardą ir būit pasaulio scenoje.

Toliau H.B. su jam įprastu nuoseklumu aiškina kodėl "Čiurlionio" ansamblui reikalinga parama. Mums tai jau atskirta tema ir prie jos norėsimė sugrįžti vėliau. Kas liečia ALIAS Clevelando Skyriaus lietuvių kultūrinio reikalų paremimą Clevelande šiuo momentu mums teklia du klausimai: a. Kodėl taip vėlai; b. Kodėl tiek mažai iš kiekvieno nario prašoma. Atsakymas į abu šiuos klausimus taip pat aiškus: 1. Geriau vėliau negu niekad ir 2. Aukoti galima ir daugiau. Tam patogumas sudarytas ir dėl to, kad čekiškai prašomi rašyti "Čiurlionio" vardu.

Sveikindami inž. H. Bankaičio iniciatyvą, tvirtai tikime, kad Clevelando inžinieriai ir kiti griežtųjų mokslų specialistai į vienbalsiai parems. Paremti jie turės, nes šalia pirmininko nuosekliai paskatinančių žodžių, jie turi čia pat kaimynystėje labai patrauklų pavyzdį -- Ohio Lietuvių Gydytojų Sąjungą, kurios nariai jau keturiolika metų žingsniavo teisinga kryptimi.

(Bus daugiau)

• JAV LB Centro Valdyba gruodžio 16 d. posėdyje, Philadelphiajoje nutarė, kad LB atstovauti Valstybės Departamente prašomas Algimantas Gureckas ir Respublikonų partijoje -- Bronius Nainys. Į Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisiją paskyrė kun. Joną Borevičių, Anatolijų Kairį ir Joną Kavaliūną.

Posėdyje taip pat buvo aptarti pasiruošimai VI Ta-

NAUJIEJI JAV LB VADOVAI

• Vytautas Kamantas, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas, gimė 1930 kovo 25 Macikų kaime, šilutės valsčiuje ir apskrityje. 1944 šakių gimnazijoje išėjo 4 klases, o 1949 baigė Eichstaetto, Vokietijoje, lietuvių gimnaziją.

Į JAV atvyko 1949, metus laiko gyveno New Yorke, 1950-68 Clevelande, nuo 1968 gyvena Dariene, Illinois.

1951-53 (Korėjos karo metu) tarnavo JAV kariuomenėje. 1954-59 studijavo ir baigė mechaninę inžineriją Fenn College, gaudamas Bachelor of Mechanical Engineering laipsnį. Dirba kaip vyriausias mechanikas inžinierius vienoje statybos konsultantų firmoje, yra registruotas profesionalas inžinierius keliuose valstybėse, priklauso eilei amerikiečių organizacijų.

Daug dirbo skautų eilėse, yra skautininkas, baigęs Gilwell Park skautų vadovų mokyklą, apdovanotas Vėliavos žymeniu bei Už Nuopelnus, Lelijos ir Padėkos ordiniais. Studentų skautų Korp! VYTIS senjoras, filisteris, Filisterių Skautų

rybos antrajai sesijai, kuri įvyks 1971 m. sausio 16-17 dienomis, Sheraton viešbutyje, Philadelphiajoje.

• Vincentas Gruzdis, vienas iš JAV LB Centro Valdybos vicepirmininkų, rūpinasi pasiruošimais dėl VI Tarybos antrosios sesijos, kuri įvyks sausio mėn. 16-17 dienomis, Philadelphiajoje.

Sąjungos CV narys.

1954-59 priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai. Po studijų buvo LITUANUS žurnalui remti komiteto pirmininkas, pakeltas į Studentų Sąjungos garbės narius.

Clevelande gyvena m a s priklausė BALFui, buvo ALTOs skyriaus valdybos narys, Lietuvių Inžinierių ir Architektų skyriaus narys, Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovės narys (Kario žurnalo atstovas), bendradarbiavo Drauge, Dirvoje, Mūsų Vytyje, kitur.

Lietuvių Fondo Kontrolės komisijos pirmininkas, 1969 m. suvažiavimo sekretorius, 1970 m. suvažiavimo pirmininkas. Priklauso BALFo Lemonto skyriui, JAV LB Lemonto apylinkės valdybai, buvo Lemonto Lituanistinės Mokyklos tėvų komiteto sekretorius 1968-70, dabar yra tos mokyklos mokytojas.

1954 įsijungė aktyviai į JAV Lietuvių Bendruomenės darbus. Ėjo pareigas Clevelando apylinkėje, 1958 įėjo į JAV LB Centro Valdybą kaip narys jaunimui ir informacijai, 1961 išrinktas į JAV LB III-ją Tarybą ir buvo Tarybos sekretoriumi. 1963 II-jo PLB Seimo narys, išrinktas į PLB Valdybą, ėjo vicepirmininko jaunimui ir informacijai pareigas 1963-68, buvo Pasaulio Lietuvio redakcinio kolektyvo narys. Rūpinosi I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengimu, pirmininkavo PLJK Finansų Komissijai, sutelkusiai arti 100,000 dolerių, ir vadovavo PLJK Talkos Komissijai, surinkusiai 140,000 parašų Jaunimo Peticijai. Buvo PLB Jaunimo Sekcijos pirmininkas. 1967 išrinktas į JAV LB V-ją Tarybą ir 1970 į VI-ją Tarybą. 1968 buvo III-jo PLB Seimo narys. 1969 dirbo JAV LB ruošto Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo techninėje komisijoje. 1970 išrinktas JAV LB Tarybos pirmininku.

• Visi svetimšaliai, gyvena Amerikoje ir neturį JAV pilietybės, nuo 1971 m. sausio 1 iki 31 d. turi užpildyti registracijos kortelę, kuri gaunama pašte.

Neužsiregistravę, gali būti smarkiai nubausti.

Sveikiname mūsų gausius klientus, kurie siunčia per mūsų

firmą

AUTOMOBILIUS, ŠALDYTUVUS

ir kitas įvairias dovanas,

su

NAUJAISIAIS METAIS

ir linkime jiems sveikatos, laimės ir sėkmės.

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue South

New York, N. Y. 10003

Tel.: 212 — 228-9547

Iš kelionių po Vespucio žemes (5)

Jonas Pranas Palukaitis

Smėlis užpustė, legendos užklostė...

Iš marių iššoko milžiniškas oranžinis mėnulis, bet greit jį uždengė debesys, ir dešinėje tam-sų dangų raižė perkūnijos žaibai. Bet lietus neatėjo krantan. Po poros valandų jau baltas mėnulis slankiojo pro debesų plyšius, ir jo spindulių pagautos bangos iš tamsos liūliavo nuostabiai skaisčiomis, baltomis žaltrykslėmis. Kaip juodo aksomo uždanga, leidosi tyli naktis, ir tūmukvanai bus grįžę į vyrijos sueigą sunkia mįsle kritusio rytojaus spręsti...

Kada tai nutiko -- metai, dienos, šventės? Vėlykų sekmadienio legenda létai mirė, nes prieš tai dar istorikų sąmonės buvo užgulę metų skaitmuo: 1512 ar 1513? Atrodo, kad laivų dienoraščiuose buvo žymimas tik kelionės dienų skaičiavimas, be to, tarp ekspedicijos ir Herreros istorijos rašymo buvo isiterpęs perėjimas į Grigaliaus kalendorių, kas istorijon taip pat inėšė kai kurios painiavos. 1512 metai buvo nekritiškai paimti iš pirmojo patento datos, tartum Ponce de Leon būtų leidimo laukęs, jau pasiruošęs leisti kelionėn. Ir gana vėlai ta klaida atitaisyta į 1513.

Pascua Florida -- ar tikrai Vėlykų sekmadienis? Ispanai tuo pat vardu vadino ir Verbas. Na, ir niovėsi istorikai, šimtus metų besiginčydami, kuri sekmadienį ispanai daugiau sunaudodavo gėlių, kol praeito šimtmečio vidury vokiečių Peschel ir kiek vėliau amerikietis George R. Fairbanks iš laivų greičio išskaičiavo, kad Vėlykų dieną vilkstinė turėjusi būti dar už 400 mylių nuo Flo-

ridos krantų. Krantan išlipimo data buvo Atvelykis -- Pascuilla Florida! Ir niekas neatkreipė dėmesio, kad jau ano meto dokumentuose, žemėlapiuose, net antrajame patente žodis Pascua nebenaudojamas, atrastosios žemės vadinamos tiesiog La Florida. Turėjo būti tam priežastis.

Išlipimo vieta ir data paskiausiai nustatyta Landerso, kuriam JAV vyriausybė 1932 metų pradžioje pavedė klausimą išspręsti ir kuris naudojosi visais iki to meto rasta dokumentais, talkinamas Ispanijos valstybinių įstaigų ir mokslininkų.

Tų istorijos ginčų neįjauti ir negirdi Švento Augustino, seniausios kontinento nuolatinės gyvenvietės, parke, kuris mėgaujasi Jaunystės Šaltinio vardu. Už dolerių patekęs vijoklių užgožtan paviljonas, dešinėje pamatai didžiojo įvykio dioramą, kiek arčiau besiliejančią vandenį ir žemiau šulinėlį su kibiriuku ant rentinio. Garsiakalbis tau pasakoja:

-- Šioje, štai, vietoje Juan Ponce de Leon gėrė Jaunystės Šaltinio vandenį, kad atjaunėtų. Ir paliko ženklą -- akmenų kryžių, kurį čia žemai matote. Jis buvo atkastas 1904 metais, raunant senos palmės kelmą. Pastebėkite: jo statinis turi 15 akmenų ir skersinis 13, tai reiškia 1513 metus...

Taip paprasta ir aišku. Kur tų istorikų protas tiek laiko sau ir kitiems nervus gadinti?

Mergina -- lyg ir ano meto sinjoritos aprangą vaizduojančioje uniformoje -- ištiesia tau popierinį puoduką su vandens grūksniu. Turistai vykdo apeigą, ir jau pavytusi moteriškutė nuskuba eilės

galan gaviniui pakartoti...

Pro kitas duris išėjęs, už kelių žingsnių randi vienus ir kitus archeologų atkastus indėnų kapus. Būta čia senos jų gyvenvietės. Ir švysteli klausimas: kodėl Floridos atradimo istorijoje neminimi vietiniai gyventojai, kuriuos taip plačiai aprašinėja visos keliautojų kronikos ir kurie minimi tos pačios Ponce de Leon ekspedicijos tęsinyje? Netikėtai tau atsako prie išėjimo vartų perkamos knygelės saknys:

-- Jie pabėgo į krūmus.

Taip paprasta ir aišku. Kodėl istorikai kalba, kad Juan Ponce de Leon išlipo į plikas, negyvenamas kopas?

Toliau parke paties atradėjo statulą. Jo ranka pakelta šaltinio kryptimi. Antroji, berods, visai identiška, stovi prie Liūtų tilto, šalia senosios vergų turgavietės. Ir tos ranka pakelta šaltinio kryptimi.

Taip paprasta ir aišku: jei išlipo ties tiltu -- rodė į šiaurę, jei išlipo pačiame parke -- rodė į vakarus, kur šaltinio versmė kunkuliuoja...

Daug ašarų ir kraujo sugėrusioje senojoje vergų turgavietėje, kuriai po "civilinių teisių" riaušių liko tik senosios turgavietės vardas (lyg istorija nuo to būtų pasikeitusi), staliukus apsidė būriai pensininkų. Žiūri jie į statulą, į tiltą, į mėlyną įlankos juostą ir režga vienas kitam būtus ir nebūtus jaunystės nuotykius. Kai vaizduotė pavargsta, sulošia kokią šaškių partiją. Vis pakeldami akis į tiltą, į statulą, lyg laukdami kokio paragavimo. Ak, gal ne vienas jų nušleptų, prieblandai krįtant, prie to jaunystės šaltinio, bet doleris yra didelė suma pensininko kišenei. Tik pamanyk: doleris už gurksniuką vandens! Už tą pinigą gali gauti dvi džino taureles.

Tai jau ir vėl -- nei paprasta, nei aišku.

KŪRYBA IR MOKSLAS

LIETUVOS OPERAI 50 METŲ

Praeitais metais gruodžio 31 d. sukako penkiasdešimt metų nuo Lietuvos Operos įsikūrimo. Tą dieną, prieš penkiasdešimt metų, buvo pastatyta pirmą lietuvių kalba opera. Ta proga norėtusi kiek smulkiau, kad ir trumpai, supažindinti skaitytojus su jos svarbumu Lietuvos gyvenime.

Kaip pačios Lietuvos nepriklausomybės kūrėjas, taip ir visos kitos Lietuvos kūno dalys panašius vargus, didesnę bei mažesnę formoje, yra kentėjusios. Taip pat vargingą savo gyvenimą pradėjo ir mūsų opera, šia proga reikia pažymėti, kad opera yra vienas sudėtingiausių sceninio meno kūrinių. Joje dalyvauja šios meno šakos: statyba (dekoracijų statymas), paįsyba (dekoracijų pie-

J. ŽILEVIČIUS

šimas, grimas), vaidyba (dramatinis scenos menas), choreografija (šokiai, baletas), muzika (orkestras), vokalinis menas (solistai etc.), šviesa (scenos ir dekoracijų išvaizdos sujungimo priemonė) ir daug kitų čia neišvardintų dalykų. Nereikia pamiršti, kad išvardytos visos meno šakos pačios per save yra savstovios ir gerai veikia vienos. Tai opera yra tokia milžiniška paminėtu, vienon visumon sujungtu, įvairių meno šakų junginys, kur paprastam žmogui, pirmą kartą jį patekus, sunku yra viską iš karto pamatyti ir pastebėti, nes paprastai pradžioje, iki įprantama, pajėgiama vieną dalyką sekti, būtent: jei sekama vaidinimą, tai

negirdima muzikos, arba neatkreipiama visai atydos į dekoracijų buvimą, choro dalyvavimą ir t.t. Turint tą visą sunkumą ir sudėtingumą dėmesį, paprastai statomi tokie dalykai tik ten, kur yra didelis išteklių lėšų, dainininkų, orkestrantų, dirigentų, piešėjų, atitinkamos patalpos ir t.p. Tuo tarpu pas mus nieko to nebuvo ir kuomet šiandien prisimenama pirmuosius darbus, net juokas ima.

Lietuva gyveno vos antruosius metus nepriklausomybės, neturėdama nei savo valiutos, nei reikalingų ginklų, nei kariuomenės tinkamai kuo apginti ir daryti nuo priešo sienas, dar ginklams tebeskambant, menininkai pradeda rūpintis menu. 1920 m. pradžioje lyg gandrai pradeda iš įvairių kraštų grįžti visokie menininkai: tapytojai, skulptoriai, muzikai, dainininkai, dramatiniai, poetai, susirinkę keliolika asmenų susibūrė į vieną organizaciją -- "Lietuvių Meno Kūrėjų Draugiją". Draugijos nariai sulig savo specialybe pasidalino į sekcijas: muzikos sekcija susikūrė 1920 m. gegužės mėn., kurioje įėjo šie muzikai: Galaunienė, Grigaitienė, J. Tallat-Kelpša, Naujalis, Štarka, V. Žadeika, J. Žilevičius, tai pirmasis muzikų būrys, o vėliau prisidėjo grįžę iš užsienio: Kačanauskas, Bieliūnas, Byra. Iš šio būrio nė vieno nebuvo, kuris būtų kur nors operoje vaidinęs ar dirigavęs (išskyrus Grigaitienę ir Bieliūną, kurie Rusijoje porą metų dirbo, pripuolamai operoje buvo porą kartų vaidinę). Neatsižinti ir tai, buvo pradėta svarstyti apie pastatymą operų lengvesnių atskirų scenų, pianu priitarian. Kadangi šalia veikė ir dramos sekcija, tai Meno Kūrėjų Draugija pasistengė iš Miesto Valdybos iš-

K. Petrauskas "Traviato" Alfredo vaidmenyje.

sidėjo dainininkės Grigaitienės būte. Buvo manoma statyti scenas iš op. Eugenijus Oneginas. Pirmuosius operos statymus pasižadėjo finansiniai paremti D-jos Valdyba. Tuo tarpu lenkai užėmė Vilnių ir broliai Petrauskai su Sodeika atsirado Kaune. Dar esant Petrauskams Vilniuje, kauniškių būrelis buvo pasiuntęs du kartus pas juos savo pasisuntinį Kačanauską kviešti prisidėti prie operos kūrimo darbo, nes būrelis buvo įsitikinęs, kad jiems atvykus, darbas eis greičiau ir bus galima vis kokią nors operą pastatyti, bet jie griežtai atsakė. Kuomet jie atsikūrė Kaune, tai K. Petrauskas vėl buvo kviečiamas ir, sutiko, ir tuomet gavęs iš Meno Kūrėjų Draugijos savo veikimui

Lietuvos Operos Taryba 1920 m. J. Žilevičius, J. Tallat-Kelpša, St. Šilingas ir K. Petrauskas.

nuomoti teatrą, kad galėtų savo pastatymus pradėti, jei jie įvyktų (visa tai vyko tuolaikiniame lietuvių centre -- Kaune); to teatro administratorium buvo paskiriamas J. Žilevičius.

Teatras buvo labai apleistas. Langų daug buvo išdažyti, du rūsų nevisos tvarkoje, šviesa menka, dekoracijos senos, nudėvotos, nei rūbų, nei scenai baldų; publikai kėdės suklėtosios, čirškėdavo, jei kiek pasijudindavo; sienų tinkas kur nekur buvo pakenčiamas, per stogą vanduo bėgo; artistų kambariuose nebuvo kėdžių nei langų, jie buvo popieriais užlipdyti ir skudurais užkaišioti. Taip pat rodė tuomet vienintelis Kauno miesto teatras. Kadangi ir už tą daržinę reikėjo miestui mokėti nuomą, o draugija neturėjo tam lėšų, teatras buvo išnuomojamas šokiams, baliams, vaidinimams žydų ir rusų, reikalingais vokiečių ir lietuvių ruošiamiems koncertams. Iš gaunamos nuomos buvo apmokamos algos tarnautojams, miestui nuoma, o pelnasėjo būtiniais dalykais taisyti bei naujais įsigyti.

1920 m. vasarą grįžo iš Rusijos Kipras Petrauskas, iš Amerikos M. Petrauskas ir A. Sodeika. Jie suruošė po koncertą išvažiuoti į Vilnių (tuomet lietuviams buvo Vilniuje) operetės organizuoti su M. Petrausku priešakyje. Kauniškis muzikos būrelis savo darbą tęsė toliau ir praktikos pavienių operos scenų pra-

PREMIJUOTOJI "KU-KŪ"

JURGIS GLIAUDA

Los Angeles lietuvių dramos sambūrio suorganizuotame dramos veikalo konkurse žinomo dramaturgo Anatolijaus Kairio tragi-komediya laimėjo premiją. Premijuotoji komediya, intriguojančio "Ku-kū" pavadinimo, buvo pastatyta scenoje. Premjera įvyko gruodžio 19 d. Los Angeles mieste. Šventė, spon-taniškai pasidarė dvigu-ba: tai buvo Lietuvos Valstybinio teatro 50 metų jubiliejaus minėjimas, ir pats laureatas Anatolijus Kairys atvyko premjeron.

1920 M. GRUODŽIO MĖN. 19 D.
KAUNAS
NEPRIKLUSOMA LIETUVA

1970 M. GRUODŽIO MĖN. 19 D.
LOS ANGELES
CALIFORNIA J.A.V.
ANATOLIJAUS KAIRIO
3-jų VEIKSMŲ KOMEDIJA

KU-KŪ

Penkiasdešimties metų Lietuvos valstybinio teatro sukakties minėjimui tai buvo skirtas veikas ir tuo tarpu vienintelis spektaklis, netgi užbėgęs už akių minėjimams, kurių organizavimą liudija žinios iš ok. Lietuvos.

Anatolijus Kairys Los Angeles lietuvių scenoje eina Petro Vaičiūno antrininku Lietuvos Valstybinio teatro scenoje. Los angeliskiai pastatė penkis A. Kairio veikalus. Komedijos: "Diagnozė", "Rūtos be darželių", reikšmingiausioji komedija-satyra "Viščiukų ūkis", ši premjera "Ku-kū", ir makabriškai-simbolinė pjesė "Šviesa, kuri užsidedė". A. Kairio veikalai mėgiami, sutraukia gausias auditorijas, provokuoja diskusijas ir netgi žiūrovų blokus, kas ir kaip sutiko su autoriaus tezėmis, arba nesutiko. Beveik visuose Kairio veikaluose už scenoje demonstruojamos realybės, kasdienybės bei kasdieniško tipo veikėjų, galima atrasti autorių rūpestingai užtušuojamą, bet veikalui reikšmingiausią prasmingumą. Tai yra veikalo fonas. Tai yra simbolis, idėja, tezė. Ir tai išneša jo veikalus iš situacijų veikalo rubrikos, perkelia siužetą ir tipus kiton dimensijon. Lygiai ši premijuotoji komediya "Ku-kū" atrodė išvirsiniškai skirta demaskuoti vakarykščių dipukų buržuazėjimą Amerikos gerbūvio klimato. Iš karto matyti autoriaus satyri-zavimas, nevengiama aštraus šaržo, smailaus dūrio ir labai menkų personazų dvasių. Epizodiniai personazai atstovauja arba nesuteptą lietu-

višką idealizmą, arba prisitaikymo suniekėjimą.

Laiko ir veiksmo junginys išlaikytas klasiškai glaudai. Visas veiklas išsiskleidžia "vieną šeštadienio vakarą, pavasarį, inž. Jonaičio rezidencijoje, JAV, dabartyje". Dešimts veikėjų sudaro veikalo sąstatą. Jonaitienė, inž. Jonaičio žmona stengiasi patekti į "aukštąją visuomenę". Tam tikslui jėnėsisvaržo su labai neprotingomis išlaidomis, su-eina į konfliktą su savo vyru ir kitais šeimos nariais. Ji suartėja su menkaverčiais asmenimis, ieškančiais visokių pelno iš jos užmačių. Pagaliau, nesuvokdama nei tos "aukštosios visuomenės" esmės ir prigimties, patenka į tragiškai-komišką pralaimėjimo fazę; pralaimi ir privalo grįžti į kuklų išeities punktą, kuriame ir gimė "aukštosios visuomenės" idėja.

Jonaitienė yra viso veikalo stumiančioji jėga. Tai, nelyginant Lady Macbeth arba Madame Bovary, yra asmenybė, kaip sukuriu pagauta savo idėjos, savo nenumaldomo siekio ir pasiryžusi griauti klišius, nebūti priešinimosi. Atrėmusi savo siekį netiktai savo bet ir tariama savo dukters Gražutės laime, Jonaitienė išsenka kovoj. Jos kovos priešininkais, autorius netiktai pastato epizodinio pobūdžio jos vyrą ir šeimos narius, bet ir pačią ją supančiojo gyvenimo realybe. Smarkiai susaržavęs Jonaitienę, autorius laimi idėjos pristatyme, nes Jonaitienei tenka jau grumtis su nenugalima jos aplinkos jėga, su susigulėjusia aplink ją supančiojo gyvenimo struktūra. Todėl kaip Lady Macbeth kova dėl valdžios. Bovary siekis savos laimės, lygiai Jonaitienės apakimo siekis laimėti vietą aukštoje amerikinėje klasėje, numermtas pralaimėjimui, nes visur čia yra kova su realybe vardan chimeros. Ir kada mes išskaidome sintentizuo-tą Jonaitienę į jos detales, į daugį realių buities jonaitienių lietuviškoje visuomenėje, atrandame tą ypatingą autoriaus aštrumą suburti detales visumoje, ir duoti tipą.

Esant tokiam tipui scenoje, stipriausiu jos priešu laikyti intrigą, autorius turėjo pastatyti realybę. Jos prasmės pažeidimai ir vardan nerealūs siekio papildomi absurdoi, buvo reikalingi netiktai komedijiniams vyksmams, bet ir intrigos linijai. Gyvieji personazai čia turi ižengti epizodinius bruožais. Jie labiau turi liudyti netik save, kiek siekio ir realybės konflikto gylį ir detales.

(Nukelta į 6 psl.)

KNYGA APIE ŽYMIĄSIAS LIETUVES MOTERIS

Neseniai iš spaudos išėjo dr. Martyno ir Valerijos Anysų paruošta knyga "Žymios lietuvių moterys mitologijoje, padavimuose ir istorijoje" (išleido Lietuvos Skautų Sąjungos Kanados Rajonas, Toronto, Ont.). Medžiaga knygai buvus rinkta daugiau kaip 20 metų. Viso aprašyta 13 moterų ir vienas vyras -- Kastytis, neatskiriamas nuo Baltijos valdovės Jūratės. Faktiškai nebuvo galima nutylėti ir daugiausiai žymių vyrų, kalbant apie žymias moteris, pav. Kęstučio, pasakojant apie Birutę, Vytauto, aprašant jo žmoną Oną, Žygimanto Augusto, pavaižduojant Barbora Radvilaitę.

Aprašytosios buvo valdovės arba moterys, kurios "stojo į kovą, kentėjo ir mirė dėl Lietuvos". Kuo jos mus žavi? Karališka garbe ir svetimus sostus sėdusios -- Aldona Gediminaitė, Sofija Vytautaitė, Barbora Radvilaitė. Kitos ginklu kovojos su savo tėvynės priešais -- Gražina, Klara-Skaistutė, Emilija Platerytė. Dar kitos padėjo Vytautui iškilti -- jo motina Birutė, išvaduotoja Mirga, žmona Ona. Išikimybę vyrui iki mirties liudijo Agluona. Mitologiniuose ūkuose skęsta Jūratė, Neringa, Žemaitė.

Be abejo, jų buvo ir daugiau. Sakysim, kad ir tokia populiari Živilė, pirmą kartą Adomo Mickevičiaus aprašyta, Šatrijos Raganos "Lietuvos istorijos septyniuose paveiksluose" (1905) perpasakota. A. Škėmos ne taip seniai (1948) sudraminta. Gal kai kas pasigės ir Mindaugo žmonos Mortos, kuri krikščione išliko iki mirties. Kalbant apie pasižymėjusias "kitokių būdu", galima paminėti ir pargarsėjusią Barbora Žagarietę (gyv. 17 amž.).

Knygą ruošiant, autoriams teko naudotis lietuvių, lenkų, vokiečių, rusų šaltiniais, bet bene daugiau vokiškaisiais. Iš lietuvių auto-

rių minima K.S. Karpavičiaus (t.y. K. S. Karpiaus) "Vytautas Didysis", K. Puidos "Mirga". J. Griniaus "Gulbės giesmė" (apie Barbora Radvilaitę) negalėję pasinaudoti, kaip esančia per didelę lenkų literatūros įtaką.

Kai kuriuos pasakojimus autoriai yra sudurstę iš kelių šaltinių, o kai kuriuos šaltinių yra keitę savo nuožūdra, pav. Mickevičiaus "Gražinos" pabaigą, kur "juodasis riteris" neant lauko susidegina, bet tampa didžiojo kunigaikščio Vytauto draugu. Dar kiti pasakojimai tiesiog išversti, ypač iš vokiečių kalbos.

Knyga, kaip populiarių skaitymų rinkinys, pirmiausia skiriama jaunimui. Pasakojimai paįvairinti dialogais, nors jie ir nepretenduoja į literatūrinius dialogus, nes daug kur vietoj dialogo tėra paprastas monologas, pasakojamosios kalbos ženklu išskirtas. Abiejų autorių darbe yra nelygumų taprasme, kad ir laisvą pasakojimą kartas nuo karto išterpia pastabos, korektūros, šaltinių nurodymas. Tokios pastabos gal ir idėmios ir naudingos, bet vargiai derinasi su beletristinio pobūdžio kūriniu. Čia būtų buvę nau danga daugiau nusizūdrėti į minėtą Šatrijos Raganos istorinių pasakojimų rinkinį. Vienas kitas pasakojimas galėtų būti glaustesnis bei trumpesnis.

Būtų buvę naudinga rankraštį paduoti kokiui lituanistui peržiūrėti, nes pasitaiko kalbos ir rašybos netikslumų. Ypač ne vietoj dėstomi kableliai arba jų nėra, kur reikia. Pasitaiko ir sintaksinių sakinių nelygumų. Jaunimui skiriamos knygos kalba ir rašyba turėtų būti be priekaištų. J. Batūraitės piešinėliai tėra tik mėgėjiško pobūdžio.

Baigiant tenka pasakyti, kad autoriai atliko gamtą naudingą darbą, idėjo nemaža triūso, nors darbo apipavidalinime šio ar to pasigestum. A. Rimtenis

Lietuvos Operai 50 metų...

(Atkelta iš 5 psl.)

voje, telegramomis išrašytos greit pribuvo iš Italijos, bet neilgai trukus pranešė leidėjai, kad dainininkams jie knygas siunčia, bet jei norėsite orkestrui gaidas gauti (jos yra visai kitokios negu dainininkams) turite užsimokėti už vaidinimo teisę tam tikrus nuosimčius nuo įeigų kiekvieno vaidinimo -- orkestro gaidos yra leidėjumono-poly (Traviatos -- beveik ir visų kitų su maža išimtim Italijoje). Gavę gaidas, tuo pradėjo visi darbuotis visu smarkumu. Tik buvo didžiausias vargas su lietuviškais žodžiais, nes opera spausdinta italų ir vokiečių tekstais, o išversti visą veikalą, kuris apie 3 val. tęsiasi -- tai ne valandos darbas. Vertimą paskubomis pagamino poetas Faustas Kirša; o koks darbas teksto į knygas įtraukimas po gaidomis, kad tikyt. Vienur žodžių per daug, kitur per mažą, kitur reikd visai tekstą keisti, nes jis dainuojant neskamba ir t.t. Tai buvo didelis darbas, kur dirigentas ištisas dienas ir naktis sėdėjo iki visus tekstus sutaukė. Praktikos prasidėjo teatro administracijos raštinėje -- mažam kambarėlyje; ten buvo pora senų kėdžių, aplyžęs stalas ir pianas iš Žemės ūkio Ministerijos gautas, kuris buvo bėgant nuo vokiečių kieno tai paliktas, be savininkų. Artistai sėdėdavo ant pangių ir atsiėmę dainuodavo. Kuomet reikėjo solistams ruošti partijas, nebuvo kam planu palydėti, reikia pianistų, o savo dar nebuvo, reikėjo vaikštinėti po kavines ir muzikantų tarpe ieškoti "pianistų"; radosi kele-ta žydų iš Vilniaus, bet geriausias pasirodė visai jaunutis, tuomet dar pusberniukas L. Hofmekleris. Sutvarkius šį dalyką, tuoj reikėjo ieškoti suflerio, žmonių visur trūksta, paieškosius nesirado, tai reikėjo pasiimti administratoriui tuo tarpu šį darbą iki galų gale pasi-paainiojo A. Vanagaitis, "Margučio" redaktorius, bet tai jau buvo po pirmo pastatymo. Režisuoti ir sceną sutvarkyti pasiėmė pagalbon K. Petrauskas dramaturgą K. Glinskį.

Dekoratoriaus nebuvo, tik vėliau radosi Vl. Didžiokas, kuris šiek tiek senas dekoracijas apiplovė, vieną kitą dalį padirbo ir visas buvo premjerai paruošta. Rūbų teatre nebuvo, pirkti lėšų irgi nebuvo, tai Taryba nutarė, kad artistai vaidintų paprastuose išėjiniuose rūbuose. Vienintelis tuomet Šarka turėjo būrelį mėgėjų chorą; jis pasižadėjo paruošti chorą, bet choro praktikom nebuvo tinkamo kambario, reikėjo ieškoti kitur. Su dideliais vargais tą sutvar-

kus, reikia galvoti apie orkestrą, kuris operoje fundamentas: nebus orkestro, nebus operos. Čia reikėjo šauktis pagalbon "visų šventųjų". Muzikantų yra, bet tinkamų mažą, o antra, nėra iš ko apmokėti; vieną kartą gali dykai pagroti, bet kitą -- reik vis vien apmokėti. Žydų 99%, lietuvis vienas-smuikininkas, kuris tinka operoje groti -- Leškevičius. Trūko Kaune kai kurių instrumentų -- apseinau be jų, nes Lietuvoje tuomet nebuvo (fagotas, anglių ragelis). Stiginius sudarė šiaip taip, bet jie visi tarnauja restoranuose ar kavinėse. Tų įstaigų savininkams menas ir tautos garbė tuomet rūpėjo vienaip, kai patiems muzikantams -- kaip šuniui penka koka. Todėl, kur savininkas leidžia vakaro operoje groti, ten muzikantas politikuoja, kad daugiau markių gautų (tuomet dar vokiečių markės buvo), o kur savininkas neleidžia -- ten muzikantas neva nori eiti; jų tarpe beveik visi svetimšaliai, todėl teko kreiptis į Vidaus Reikalų Ministerį R. Skipitį ir į karo komendantą pagalbos; kai su jais buvo pasikalbėta, tuomet iš karto visi numatyti asmenys pribuvo į repeticijas ir vaidinimą. Kur reikėjo pučiamųjų instrumentų, tai Krašto Apsaugos Ministeris Žukas ir jo padėjėjas J. Byla pagalbėjo: visumet prisidavo iš kariuomenės orkestrų pavienius reikalingus asmenis, k.t.: iš Ukmergės, Kėdainių, Alytaus ir kitų kariuomenės dalių. Kai trūko kokia nors rėlei solisto, buvo ieškoma Ministerijų raštinėse, ten jų daug buvo surasta. Su dideliais vargais visas dalis aptvarkė, per du mėnesius darbo, operą buvo galima pastatyti dirbant ištisas dienas -- net kai kurias naktis -- ypač paskutinės savaitės.

Kuomet spaudoje buvo pranešta apie operos įvyksiantį vaidinimą, mieste ir provincijoje inteligentų tarpe buvo dvi nuomonės griežtos viena kitai, kurios turėjo gerą skaičių šalininkų: vieni karpė, kad tai tik svajonės ir vaikų darbas -- kiti, kad viskas pasiseks; visi tomis mintimis ir gyveno. Pradėjus bilietus ruošti parduoti, neužsidarė administratoriaus, tuomet gyvenusio teatro rūmuose, durys ištisias dienas; vieni stengėsi patekti vaidinimam, jausdami didelį istorinį įvykį, kiti -- įdomumo dėlei. Kadangi teatras turėjo vos 500-600 sėdynių, atskyrus valdžios, miesto valdybos, diplomatinio korpuso, seimo prezidiumo vietas, tai pardavimui liko labai mažas skaičius. Seimo nariai ir kiti žymūs asmenys, kurie nesitikėjo kasoje gauti bilietų, stengėsi

PREMIJUOTOJI

"KU-KŪ"...

(Atkelta iš 5 psl.)

Sambūris jau susigulėjęs į darnų vienetą. Režisierė Dalila Mackalienenė atskleidžia Kairio veikalo avansceniskumą ir foną stipriais, išmąstytais mostais. Kalamuro, dialogo režio arba situacijos prasmę režisierė patiekia ryškiais reljefais, niekad neleidama personažams sueiti į "bekonfliktiskumą" scenoje. Šitoje komedijoje, kur yra dominuojąs personažas, vedamas per veiklą jo nerealaus ir nenugalimo siekio, ir supamas devynių kitų komponentų, režisierė rado puikų balansą visų komedijos jėgų išdėstyme.

Jonaitienė vaidino V. Jatulienės herojiškai išnešusi vaidinimo svorį nepalūžtančio stiprumo ženkle, kol, pasiekusi lūžio apologetų, ji vėl atsi-

žvairiais būdais juos gauti; radosi ir perkupčių, kurie norėjo savo patarnavimus sūlyti keliis kartus pabrangintomis kainomis. Vienu žodžiu, tuomet visų akys buvo nukreiptos į operą.

1920 m. gruodžio mėn. 31 d. 7 val. 15 min. vak. pasirodė scenoje St. Šilingas, Operos Tarybos Narys, prakalbėdamas į pilnutėlę salę, kimšte pridūmęs publikos sekančiai: "Daug yra tautos gyvenime svarbių etapų prie kurių tauta prieina tik per šimtus metų. Vienas tyistorinių etapų Lietuvių tautai bus šis diena. Šiandien susilaukėms dienos, kada neprilidusomose Lietuvoje galima atidaryti pirmąją lietuvių operą". Kas beatinis visa ką toliau jis sakė. Daugeliui ašaros akyse žibėjo, tai džiaugsmo ašaros, panašiai kaip žibėjo susilaukus pirmos lietuvių kalba spausdintos, laisvę spaudai atgavus, knygos. Tai buvo momentas, kurio niekas neužmirš iš tų, kurie turėjo laimėti ten būti. Ir štai, šią graudingai džiaugsmingą valandą, staiga pasikelia uždanga ir, kaip perkūno griausmas suskamba iš visų solistų lūpų, chorui ir orkestrui pritariant "Lietuva Tėvyne mūsų". Po to prasidėjo uvertūra ir opera jau pradėjo pirmuosius žingsnius savo gyvenimo. Vieni solistai drebėjo iš baimės, kiti iš nuovargio.

naujina vyro meilės pareiškime. Jonaitis -- kurį vaidino E. Jaunilaitis turėjo tenkintis gana epizodiniu vaidmeniu, kuriam daugiau buvo skirta rezonuoti dėl susidariusios padėties. Gražutė, Jonaičių duktė, R. Janulaitienės pildyme buvo patraukli ir idealiai lietuviška mergaitė. Mykolas Jonaitis, Jonaičio tėvas, suvaidintas V. Dovydaičio buvo šiltas ir mums visad teigiamas "lietuvis iš Lietuvos", kuris neįpranta ir niekad neišpranta į gyvenimą be lietuviškų gegučių ir jų išganingojo "ku-kū". Jo priešprieša buvo piano profesorius Gaida -- V. Gilyas -- ir dailininkas Šarka -- J. Pupius, kurie buvo labai geri savo epizodinėse rolėse, susipratę su amerikinio gyvenimo tempu, praradę lietuvišką sentimentą "ku-kū" pasauliui. To kio pat buvo ir Jonaitienės draugės, Raudienė -- vaidino E. Dovydaitytė, ir Bubnienė -- R. Urbanienė -- kurios buvo suvaidintos išviršio siekio ženkle, tačiau kiekviena turėjus savo individualius tikslus, netgi priešingus Jonaitienės siekiui. Niki -- V. Saklauskas, ir Šunų gaudytojas -- M. Prišmantas, turėdami tik kelių išėjimų roles, tiek kiek leido vaidinimo tekstas, buvo nuoširdūs ir sutapę su vaidmeniu.

Dailininko A. Žaliūno dekoracijos, kaip visumet, buvo geros, "portatyviškai" - išsamios, kuo jau galėjo įsitikinti chigagiečiai regėdami Chigagoje Žaliūno dekoracijas "Šviesa kuri užsidegė" veikale per pirmąją teatro festivalį.

Premjerinė "Ku-kū", savaime aišku, turės prieš akis ilgą ir įdomią kelionę per kitas lietuviškas scenas.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

P. Plechavičiūtė-Balandienė sukaktuvininkui V. Tamošiūnui įteikia tortą.
K. Sragausko nuotrauka

DETROITE PAGERBTAS VINCAS TAMOŠIŪNAS

Praeitais metais gruodžio 12 d. Detroito Lietuvių Namuose L.S.S.T. pirmininkas Vincas Tamošiūnas buvo pagerbtas šauliškos veiklos 50 metų sukakties proga.

Pagerbime dalyvavo 250 Kai kurie svečiai buvo atvykę iš tolimesnių vietų. Pagerbimo programą pravedė Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Leonardas Šulcas. Trumpą Vincas Tamošiūno veiklos apžvalgą padarė šaulė Stefa Kaunelienė. Iš padarytos apžvalgos Vincui Tamošiūnui būtų galima priskirti ir daugiau tos veiklos kaip 50 metų Lietuviškas patriotizmas jame buvo įsiaknijęs nuo jaunų dienų.

Šautuvą į rankas gauna ir kariauti pradeda 1919 metais būdamas Zarasų progimnazijos gimnazistas. Zarasų komendantu Broniaus Zaleskio pastangomis Zarasuose buvo sudarytas iš moksleivių savisaugos būrys ir apginkluotas. Į tą būrį buvo įsijungęs ir Vincas Tamošiūnas.

Būriui teko ne tik kelius saugoti, patruliuoti gatvėse, bet ir kariauti su lenkų kariuomene.

Vinco Tamošiūno veiklą yra sunku trumpame straipsnyje aprašyti. Tarnybą pradeda policijoje. Vėliau grudinasi karo mokykloje. Po mokyklos vėl policijos tarnyba. Jis yra Utenos Molėtų, Tauragnų, Vyžuonų, Smalvų ir Zarasų policijos nuovados viršininku ir dažniausia tose pat vietose ir šaulių būrio vadu. Vėliau rezistencijos kovoto-

jas. Gyvendamas Vokietijoje irgi nesėdėjo sudėjęs rankų. Jis buvo Offenbacho stovyklos komiteto pirmininku ir vėliau ėjo įvairias pareigas.

Atvykęs į Ameriką pirmiausia įsijungė į Rezistencinę Santarvę ir būdamas valdyboje rūpinosi Vasario 16 gimnazijos išlaikymu. Tur būt nėra Detroito tokios organizacijos kurioje V. Tamošiūnas, kaip narys ar rėmėjas nedalyvautų. Myli jaunimą ir jį remia. Ypač labai rūpinasi ir lituanistine "Aušros" mokykla. Mėgsta skaityti ir remia spaudą. Prenumeruoja ir skaito daug laikraščių ir pats juose bendradarbiauja.

Malda prieš valgį atkalbėjo Stasio Butkaus šaulių kapelionas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Meninė programą išpildė jaunimas: skautų orkestras "Miško Broliai", vadovaujamas Algio Vaitekaičio, pagrojo keletą dalykelių. Muzikos mokinė Irena Vizgirdaitė Akompanuojant Vidai Bliūdžiūtei padainavo tris liaudies daineles, o Pranas Zaranka paskaitė iš Vinco Tamošiūno kūrybos "Švinto Jono kumėlys".

Su kaktuvininką žodžiu sveikino 26, o raštu net 46 asmenys bei organizacijos. Dauguma sveikintojų įteikė ir dovanas. Didžiausia V. Tamošiūnui buvo dovana, tai Clevelando naujai susikūrusios šaulių kuopos sveikinimas.

A. Grinius

NESAVANORIŠKA KELIONĖ Į SIBIRĄ

ANDREI AMALRIK

MASKVOJE, BET NEILGAM...

(10)

Už savaitės gavau laišką iš savo advokatą, kuriame jis rašė, kad vyriausias teismas ilgai delsė ir tik birželio 20 d. nusprendė panaikinti liaudies teismo sprendimą.

Kitą dieną aš pasiėmiau laišką ir nuėjau į policiją. Viršininkas ilgai skaitė ir pagaliau pakėlęs galvą pasakė, kad jis negavęs jokių nurodymų, bet tuoj pat pastebėjo: "Palauk, gal kas yra šios dienos pašte".

Pašte tikrai buvo raštas su vyriausiojo teismo sprendimu, panaikinant ankstyvesnįjį nutarimą mane deportuoti. Tas raštas buvo pasirašytas liepos 20 d., bet visas mėnuo užtruko, kol jis pasiekė Novokrivočino.

-- Mes nežinome kaip pasielgti, -- pasakė departamentu viršininkas plk. Korotki. -- Mes dar niekad praeity nebuvo susidūrę su panašiu atsitikimu. Palauksime valstybės gynėjo nutarimo. Bet iki tol ir toliau dirbk kaip ir anksčiau. Kiekvienu atveju kol valstybės gynėjas nutars, mes tave "pusiau" išlaisviname.

Liepos 24 d. paštininkė man iškilingai įteikė telegramą: "Važiuk nieko nelaukdamas. Tavo buvimas Maskvoje reikalingas. Turi užtenkamai oficialių dokumentų. Glinzburg."

-- Ką jie rašo? -- pasiteiravo paštininkė.

-- Rytoj aš išvažiuoju.

Kitą rytą vėl nuėjau į policiją diskutuoti dėl išvykimo. Aš jiems norėjau paaiškinti, kad po to, kai vyriausias teismas panaikino mano bausmę, nebėra jokio reikalo manęs čia laikyti. Jei valstybės gynė-

jas nutars iš naujo svarstyti mano reikalą ir bus patvirtintas pirmasis teismo sprendimas, tai mane iš naujo deportuos. Kiekvienu atveju jie man gali išduoti kelionės lydraštį iki Maskvos, nes ten mano buvimas yra būtinas.

-- Ar viršininkas yra? -- paklausiau būdinčio policininko.

-- Ne.

-- Ar yra jo pavaduotojas.

-- Nieko nėra. Šiandien yra komunistinis sekmdienis ir visi išvyko statybon. Ateikite rytoj.

Kas daryti? Buvo tik du sprendimai: praleisti naktį užiegos namuose ar grįžti rytoj. Arba policija duos man leidimą išvykti, arba griežtai atsisakys tai padaryti. Arba, kadangi man rašė vykti tuoj pat nieko nelaukiant, reiktų išvykti nieko neprašant leidimo. Eidamas Novokrivočino gatvėmis galvojau ir pasirinkau antrąjį sprendimą, išvykti tuoj pat be leidimo savo rizika.

Kitą dieną Amalrik išvyko be dokumentų ir prisistatė į geležinkelio stotį Taiga.

Čia pirmas dalykas ką jis padarė, tai atidavė savo bagažą apsaugon ir nuėjo nusipirkti bilieto. Bet tuo metu kai artinosi prie kasos pajuto ant savo pečių renką.

-- Eik su manimi, -- pasakė policijos leitenantas, rodydamas į savo įstaigos duris. -- Kur važiuoji? Kur tavo bagažas? Ar turi popierius?

Aš pagalvojau iš pradžių, kad Novokrivočino policijos viršininkas sužinojęs apie mano išvykimą išpėjo geležinkelio policiją, kad mane sulaikytų.

-- Aš vykstau į Maskvą ir mano bagažas yra apsaugoje, -- pasakiau ir pakišau savo pasą. Ten buvo policijos antspaudas Maskvos 5-to policijos departamento, kad aš išbrauktas iš registracijos sąrašų ir įrašytas į Tomsko apygardą 1965 m. gegužės 29 d.

Aš paaiškinau, kad buvau deportuotas į Novo-

krivočino rajoną, bet vyriausias teismas panaikino mano bylos sprendimą ir grįžtu į Maskvą.

-- Turite vyriausiojo teismo sprendimo tekstą? -- paklausė leitenantas.

-- Ne. Jis yra Novokrivočino policijoje.

-- Ir išsilaisvinimo pažymėjimas?

-- Aš neturėjau laiko jo išsiimti, nes mano advokatas telegrama mane skubiai išsaukė į Maskvą.

-- Parodykit man telegramą.

-- Ji yra lagamine. Ar galiu pasiimti ją iš apsaugos?

Policijos leitenantas trumpai delsė. Aš supratau, kad Novokrivočino policija mano reikalu dar nepadarė jokių žygių ir jis tik buvo suntriguotas mano išvaizda ir kad aš su savimi neturėjau bagažo. Kad aš neturiu išlaisvinimo pažymėjimo ji užaliarmavo, bet tvirtinimas apie vyriausiojo teismo nutarimą į jį padarė didelį įspūdį.

-- Ar tu manai, kad tave sutiks iš naujo įregistruoti Maskvoje? -- paklausė jis žiūrindamas pasą.

-- Aišku, nes vyriausias teismas nusprendė, kad ankstyvesnis sprendimas buvo padarytas be pagrindo.

-- Gerai. Tu gali vykti, -- pagaliau jis nusprendė.

Laimė prie stoties perono privažiavo greitasis traukinys ir greit užėmė vietą. Aš galvojau, kad dabar geležinkelio policija pasambins į Novokrivočino patikrinti ar tikrai aš paleistas, o anie pasakys, kad man neįsivadė jokio pažymėjimo ir esu pabėgęs ir pakely arba atvykus į Maskvą mane suareštuos.

Tris dienas ir tris naktis praleidau traukiny pilnas baimės. Bet niekas manęs nesulaikė ir liepos 29 d. 7 val. ryto išlipau Komsomolo aikštėje Maskvoje.

(1970 m. gegužės 26 d. Amalrik iš naujo buvo areštuotas ir deportuotas į Sibirą).

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ISPĖJIMAS DĖL NAMŲ MOKESČIŲ

Namų mokesčiai turi būti sumokėti iki š. m. sausio 19 d.

Turintieji skundų dėl mokesčių pakėlimo privalo asmeniškai atvykti į Board of Revision įstaigą Clevelande, 1219 Ontario St., III aukštas ir įteikti raštu skundą, užpildydami specialią anketą.

Tie, kurie turėtų sunkumų ir būtų reikalingi pagalbos, prašomi kreiptis į p. Juozą Stempužį tame pačiame pastate I aukšte, kambarys 110, arba telefonu — 241-2700, Ext. 671.

• **Dirvos inventorizacija** praeitą sekmadienį, sausio 3 d. atliko Vilties draugijos valdybos pirm. A. Laikūnas ir sąsąskaitininkas J. Kazlauskas, talkinami J. Palukaičio, S. Juozapaitienės, V. Blipstrubo ir V. Kizlaičio.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ-VIRĖJA

Šv. Jurgio parapijos klebonijai reikalinga šeimininkė-virėja. Kitus ruošos darbus, kaip valymą ir kt. atliaka kita patarnautoja.

Šeimininkė-virėja, jeigu norės, galės gyventi klebonijoje.

Dėl sąlygų prašoma tartis su klebonu kun. B. Ivanausku. St. George's Lithuanian Church, 6527 Superior, Cleveland, Ohio 44103. Tel. (216) 431-5794.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Prieš atnaujindami** savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Neringos tunto sueigoje gruodžio 21 d. naujai pakeltieji davė skautininkų įžodį: D. Kavaliūnaitė, V. Staškus, E. Jakulis ir J. Petraitytė. V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDO LIETUVIAI ŠIO ŠIMTMEČIO PRADŽIOJE

Chicagoje 1916 metais išleistas "Metraščių" apie Clevelando lietuvių šv. Jurgio parapiją įdėjo tokį aprašymą, kurį čia pilnai ir pateikiame (kalba palikta originali):

"Šios parapijos organizatorium yra kun. Jonas Sutkaitis iš Pittsburgho, Pa., kuris uždėjo ją 1895 m. Nuo 1895 ligi 1897 m. parapiją valdė kun. J. Delinikaitis; nuo 1898 liki 1901 m. — kun. J. Mašiotas; nuo 1901 ligi 1905 m. — kun. J. Jankus; nuo 1905 ligi 1906 m. — kun. J. Plaušinitis; nuo 1906 ligi 1907 m. — kun. V. Paukšta. Nuo 1907 m. ligi šių dienų parapiją valdo kun. J. Halaburda.

Kun. J. Jankus 1900 m. pastatė bažnyčią, sutvarkė lietuvių draugijas: šv. Jurgio ir šv. Kazimiero. Kun. Juozapas Halaburda 1908 m. įsteigė parapijinę mokyklą, kurioje mokinas daugiau, neg 300 vaikų. Dėl vietos stokos, apie 200 dar turi lankyti viešąsias mokyklas. Prie šv. Jurgio parapijos priklauso apie 700 šeimynų; pavienių esama apie 250; merginų — 652. Iš viso dušių parapijoje apie 4,000. Lietuviai dirba automobilių ir dailidžių dirbtuvėse, taipgi prie visokių mašinų. Uždirba į dieną nuo \$1.75 iki \$4.00 ir karštais net iki \$6.00. Inteligentų profesionalų čia nėra, bet

užtat smuklininkų tai nestoka.

Draugijos: šv. Jurgio, narių — 300, turto — \$2,000.00; šv. Kazimiero, narių — 500, turto — \$4,000.00; šv. Juozapo, narių — 200, turto — \$400.00; šv. Kazimiero uniformose, narių — 120, turto — \$1,500.00; Vytauto gvardija, narių — 80, turto — \$200.00. Randasi taipgi trys kuopos S.L.R. K.A. Narių visose apie 600. Lietuviškas Teatrališkas Benas narių turi apie 40. Lietuvių Orkestra — narių 15. Piliiečių Kliubas — narių 80, turto \$100.00. Panelės švenč. Nek. Prasiid. — narių 150, turto — \$300.00. Dr. šv. Onos mergaičių čia augusių — narių 80, turto — \$100.00. Dr. šv. Rozės — narių 80, turto — \$115.00. Dr. šv. Aloizo — narių 70. Vyčių 25 kuopa — narių 300, turto — \$200.00. Teatrališkas dain. choras — narių 80, turto — 300 dolerių.

Iš Kauno rėdybos lietuvių čionai esama daugiausia; vilniškių — ne tiek daug. Laikraščių skaito 80%; "Draugą" ir "Kataliką" labiausia mėgsta.

Clevelando lietuviai yra geri tautiečiai. Kiekvieną svarbesnį sumanymą atjauna; tautos reikalams nesigali aukų. Tėvai leidžia noriai savo vaikus į parapijinę mokyklą, tik ne visi tegali taip daryti dėl vietos stokos. Kol kas kiti turi asiganėdinti ir viešąja. Bet visgi parapijinėje mokykloje esama 300 su viršum mokinių, kuriais rupinasi 5 seseris Notre Dame' kongregacijos.

Kas link doros, gana gražiai užsilaiko, išėmus keletą išgamų. Daugelis jaunikačių gyvena labai ekonomiškai. Nemažai lietuvių turi įsigiję savastis. Kiti vėl užsiima vertelgyste su stebėtina pasekme.

1909 m. susitvėrė Skolinimo ir Namų Statymo Bendrovė, kuri gerai gyvuoja. 1914 m. įsikūrė dar kita, į aną panaši: Lietuvių Pajininkų, iš kurios taipgi nemaža gero tikimasi susilaukti.

Parapijos stovis neblogiausias. Skolos nebėra visiškai, net banke dar yra padėta \$25,500. Liepos mėnesį 1915 m. tapo užpirkta pačiame mieste du margu ir vienas trečdalis žemės, ant kurios ketinama statyti naują bažnyčią, mokyklą ir vimnaziją".

Pateikė Kęstutis Žygas

• Clevelando akademikės skautės atsiuntė Dirvai auką 5 dol. už talkinimą rengiant bendras Kūčias.

• Rita Galinytė-Elam, 28 metų amžiaus, trumpai pasirgusi, gruodžio 29 d. mirė.

Po gedulingų pamaldų Nauj. parapijos bažnyčioje, palydint dideliu būriu giminių ir draugų buvo palaidota Visų Sielų kapinėse.

Liko dukrelė Daina 4 metų amžiaus.

JŪS ESATE PRIEŽASTIS KODĖL MES ESAME ČIA!

Cuyahoga Community College siūlo daugiau kaip 700 kursų nuo pirmadienio iki šeštadienio — dieną ir vakarais. Galimybė yra, kad vienas iš jų yra jums. Imkite vieną klasę arba pradėkite diplominei programai, dabar užsiregistruodami žiemos ketvirčiui.

Trys-C siūlo jums platų pasirinkimą technologijoje, biznio ir kituose siūlomose užsiėmimuose lygiai kaip suprantama išskirtymą laisvųjų mokslų kurso. Jaunimui ir suaugusiems lankant pilnu ar daliniu laiku College keturiose vietovėse Clevelando mieste, Parma, Lyndhurst ir Warrensville Heights.

Tai yra jūsų college su atviromis durimis visiems, vidurinės mokyklos baigusiems, 19 metų amžiaus ar vyresniems, kurie nėra baigę vidurinės mokyklos, bet kurie gali pasinaudoti college lygio instrukcijomis.

Žemas instrukcijų mokestis — Jūs galite sau leisti eiti į CCC — mokestis yra tarp žemiausių Ohio. Nes Trijų-C yra vieša institucija išlaikoma apskrities ir remiama valstybės. Dalinio laiko studentai moka \$7.70 už ketvirčio kredito valandą. Vidurkis išlaidų Trijų-C kurso (3 valandų kredito) yra \$23.10.

REGISTRATION

For classes at the WESTERN CAMPUS or the SOUTHEASTERN ACADEMIC CENTER, register at the WESTERN CAMPUS, 7300 York Rd., Parma, on:

Jan. 5, 6, 7 — 9 a.m. - 3 p.m., 6-8 p.m.

Jan. 8 — 9 a.m. - 3 p.m.

Jan. 9 — 9 a.m. - noon

Registration for evening classes at the Southeastern Academic Center will also be held at Warrensville Heights High School, 4270 Northfield Rd., on: Jan. 4 — 6-8 p.m.

For classes at the METROPOLITAN CAMPUS or the EASTERN ACADEMIC CENTER, register at the METROPOLITAN CAMPUS, 2900 Community College Ave., according to the following schedule:

Naujiems studentams	grįžtantiems arba studijavusiems
Day registration Jan. 8 — 9 a.m.-2 p.m.	Day registration Jan. 5, 6, 7 — 9 a.m.-2 p.m.
Evening registration (Evening classes only) Jan. 6, 7 — 4-8 p.m.	Evening registration (Evening classes only) Jan. 5, 6, 7 — 4-8 p.m.

Jūsų patogumui, jeigu jūs negalite užsiregistruoti pagal viršų duotą planą, prašau susisiekti su Metro Office of Admissions and Records, 241-5365.

Papildomoms informacijoms dėl registracijos, skambinkite 845-4000 (Western Campus ir Southeastern Academic Center) ar 241-5265 Metropolitan Campus and Eastern Academic Center).

Klasės prasideda sausio 11 d.

Cuyahoga Community College

• **Dr. Vl. Ramanauskui** už auką \$20.00 Dirvai ir linkėjimus, nuoširdžiai dėkojame.

• **Inž. Alg. Pautieniu** už auką \$25.00 Dirvai paremti nuoširdžiai dėkojame.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 6 D. Žaibo Klubo banketas.

VASARIO 14 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas Nauj. parapijos salėje, Rengia ALT Clevelando skyrius.

VASARIO 20 D. Pilėnų tunto tėvų komiteto tradicinis blynų balius.

KOVO 20 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

BLANDŽIO 17 D. Tradicinis Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos balius.

GEGUŽES 8 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos vakaras, Programa Toronto jaunimo ansamblio "Birbynė".

GEGUŽES 22 D. Čiurlionio ansamblio išvykos P. Amerikon koncertas Nauj. parapijos salėje.

RUGSEJO 25 D. tradicinis Dirvos vakaras.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

AUKOS DIRVAI

Detroito Lietuvių Organizacijos, įvertindamos Dirvos patarnavimus rengiant joms kurį nors parengimą, aukojo:

Jūrų Šaulių švyturio kuopa — \$10.00.

Lietuvių Namų Draugija

ir Dariaus ir Girėno klubas — \$25.00.

Stasio Butkaus šaulių kuopa — \$10.00.

SLA 352 kuopa — \$10.00.

Už aukas Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• **Detroito Lietuvių Kultūros Klubas** per pirm. A. Musteikį Dirvai atsiuntė auką \$5.00.

FOREMAN

Experienced in the manufacturing of MILLING CUTTERS.

Knowledge of MILLING and GRINDING OF CUTTERS necessary, supervision experience required.

216-238-3311 (1-5)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Danguolė Sadūnaitė**. LAISKAI DIEVUI. Eilėraščiai. 72 psl. Išleido Ateitis. Aplanko pjesinys Nijolės Vedegytės-Palubinskienės.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

STATIONARY ENGINEER

Must have City of Detroit first class license. Swing shift.

Apply employment office
JEFFERSON ASSEMBLY PLANT
965 Clairpointe

Detroit, Michigan

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(96-6)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

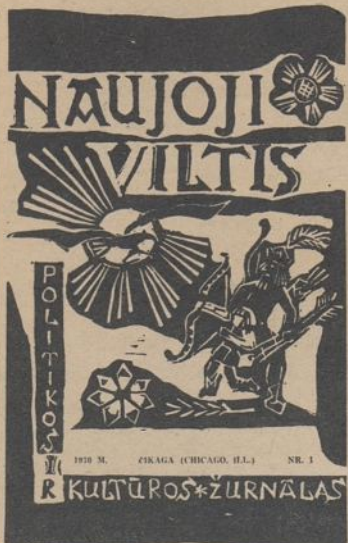
936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirva gavo iš įvairių organizacijų vadovybių ir pavienių asmenų daug sveikinimų ir linkėjimų Kalėdų ir N. Metų proga.

Visiems sveikinusiems nuoširdžiai dėkojame.

• "Naujosios Vilties" naujas numeris išeis 1971 m. gegužės mėn. gale, prieš ALTS suvažiavimą Philadel

phijoje. Bendradarbiai prašomi prisiųsti rankraščius N. Vilties redakcijai, 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901 iki vasario mėn. 16 d.

Norintieji įsigyti "Naujosios Vilties" Nr. 1 prašomi kreiptis į N. Vilties administraciją: 7150 South Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

• A. Pimpė, gyv. Chicagoje, padidino savo įnašus Vilties draugijoje, atsiųsdamas 10 dolerių.

• J. Šarka, Dirvos bendradarbis Omahoje, Kalėdų švenčių proga užprenumeravo Dirvą Jonui Lileikui ir Rudolfui Pakulat, gyv. Omanoje, Nebr.

• Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Parama" Valdyba, didžiai vertindama lietuvių spaudą lietuvių išlaikymui, Dirvai paskyrė savo piniginių

inašą \$50.00.

Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• LVS Ramovė Philadelphia skyrius, mirus gen. štabo maj. Antanui Impolėnui, vietų gėlių, surinko aukų lietuvių židiniam stiprinti. Surinkta: Lietuvių Fondui \$230.00, žurnalui "Karys" \$120.00, Dirvai paremti \$35.50 ir Tautos Fondui \$25.00.

Dirvai aukojo V. ir A. Gruzdžiai, J. ir V. Matoniai, P. Mitalas, P. Didelis ir dar pora, kurių parašai neišskaitomi.

• A. A. Jono Povilaičio, gyvenusio Omahoje, atminimą įamžino Lietuvių Fonde inž. Vaclovas Mažeika, pradėdamas velionies vardo sąskaitą. Našlė Jadvyga Povilaitienė, gyvenanti 3630 "W" Street, Omaha, Nebr. 68107, tą sąskaitą atstovauja.

Draugai ir artimieji kviečiami šią sąskaitą padidinti, tuomi pagyventi velionies Jono atminimą.

• LB Tarybos sesija susirenka sausio 16-17 d. Philadelphiaje, Sheraton viešbutyje.

• Pabaltiečių teisininkų lygos lietuvių sekcija Chicagoje dėl S. Kudirkos išdavimo nutarė kreiptis į tarptautinį teisininkų biurą Šveicarijoje.

• Chicagoje Universitete yra kilęs sumanymas suruošti seriją paskaitų svečio teisėmis, kaip yra buvęs šių metų pavasarį pavyzdys prof. A. Landsber-

gio paskaitos. Tai būtų kaip priedas ir parama įvestosios tame universitete lietuvių kalbotyros programos. Šiuo metu yra nusišundžiama, kad nieko negirdėti, kaip eina tos programos vykdymas. Sumanytosios paskaitos būtų viešos ir jų klausytojai galėtų patirti ir apie kalbotyros studijų eigą.

• Dail. Joną Rimšą, gyvenantį Santa Monicoje, Cal., aplankė tahitiečių grupė, kurie buvo labai sužavėti Rimšos sukurtais darbais iš Tahiti vaizdų.

E. CHICAGO

ALB-NĖS APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS

ALB-nės East Chicagos apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks 1971 m. sausio 17 d. (sekmadienį), 11 val. 30 min. (tuojau po lietuviškų pamaldų) lietuvių parapijos salėje (3903 Fir St.).

Darbu tvarkoje numatyta apyskaitiniai pranešimai ir naujos valdybos rinkimai.

Visi, kas dar domisi lietuvių bendruomenės gyvenimu ir veikla, kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

(aj)

MIŠIOS UŽ KUDIRKĄ

E. Chicagos Medžiotų-Meškeriojų Klubas užpiko šv. Mišias už S. Kudirką.

Šv. Mišios bus atnaujamamos sausio 10 d., 10:30 val. šv. Pranciškaus bažnyčioje (3903 Fir St., E. Chicago).

Audronė Jarraitė ir Romas Petrauskas susituokę Elizabethe, Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje spalio 11 d. Jaunieji šiuo metu atostogauja Meksikoje.

LOS ANGELES

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Mažosios Lietuvos Bičiųliū Draugija sausio 10 d. Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų salėje, 2 val. p. rengia Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą.

Minėjimo programa: draugijos pirmininko Algirdo Glazės įvadinis žodis, Lietuvos generalinio garbės konsulo dr. J. Bielskio pagrindinė kalba ir meninė dalis, kurioje dalyvaus solistė Stasė Pautienienė (jai akompanuos muz. Metrikienė) ir pianistas Mantvydas Preikšaitis.

Įėjimas į minėjimą — visiems laisvas ir nemokamas.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

A. Zenkus, Worcester 2,00
T. Jurcys, Chicago 2,00
A. Mikolaitis, Cleveland 5,00
V. Ramanauskas, Cleveland 20,00
A. Šošė, Chicago 4,00
D. Senikas, Monticello ... 7,00
A. Pakalnis, Linden 2,00
P. Bielskus, Brooklyn 2,00
K. Adomavičius, Boston ... 2,00
A. Burkinas, St. Charles.. 2,00
A. Hahn, Philadelphia 5,00
S. Douvan, Cleveland 2,00
S. Mickus, Medinah 5,00
J. Šermukšnis, Baltimore.. 4,00
P. Mičiulis, Calumet City .. 2,00
J. Pupininkas, Rochester .. 5,00
B. Keturakis, Milwaukee .. 7,00
S. Petrauskas, Elizabeth .. 15,00
V. Andriukonis, Arlington .. 2,00
R. Valodka, Cleveland 2,00
A. Pautienis, Cleveland .. 25,00
S. Kaštelionis, Chicago 5,00
A. Valavičius, L.A. 10,00
A. Alekšis, Waterbury 2,00

J. Jankus, Brooklyn 2,00
A. Vaišnys, Waterbury 5,00
A. Grinius, Detroit 10,00
J. Nurka, Hartford 4,50
P. Budininkas, Chicago ... 10,00
J. Guzulaitis, Omaha 1,00
P. Minkūnas, Woodhaven... 2,00
J. Adomaitis, Rochester 2,00
O. Dailidienė, Syracuse ... 2,00
P. Dagys, Columbus 2,00
K. Rožanskas, Chicago 2,00
V. Stankauskas, Cleveland 2,00
V. Kazlauskas, Toronto ... 2,00
K. Petrulaitis, Worcester 2,00
P. Sirgėdas, Cicero 2,00

Religinės Šalpos Komitetas
Cleveland 10,00
A.V. Jonaitis, Cleveland .. 5,00
St. Jurgaitis, Cleveland .. 2,00
M. Manomaitis, Boston ... 5,00
J. Žuras, Rochester 2,00
I. Paukštys, Elizabeth 3,00
A. Kalvaitis, Chicago 2,00
J. Česėkas, Toronto 2,00
J. Jurkūnas, Chicago 7,00
K. Miltakis, Detroit 3,00
DLK Klubo V-ba, Detroit 5,00
P. Vedeika, Detroit 2,00
O. Kanauka, Richmond Hill 2,00
G. Vidmantas, Rochester .. 1,00
J. Jakubonis, Chicago 2,00
G. Alekna, Racine 1,00
JAV LB E. St. Louis Sk. 10,00
P. Drabikšius, Cleveland 2,00
A. Nasvytis, Cleveland .. 5,00
H. Šiaurys, Toronto 7,00
J. Kaklauskas, Cleveland 2,00
G. Galinauskienė, Dorchester 2,00
V. Vasikauskas, Richmond Hill 2,00
A. Juodvalkis, E. Chicago 5,00
K. Valeika, Munster 2,00
A. Juodka, Chicago 2,00
V. Kecorius, Toronto 2,00
V. Dubinskas, Chicago ... 10,00
K. Naudžius, Glendale ... 2,00
V. Raulinaitis, Downey .. 20,00
K. Kasakaitis, Chicago ... 2,00
Č. Šadeika, Farmington .. 5,00
P. Balčiūnas, Cleveland .. 2,00
O. Šarūnas, Hamilton 2,00
V. Griška, Great Neck 2,00
J. Peckaitis, Gary 2,00
A. Bliudžius, Detroit 3,00
J. Musteikis, Rochester ... 2,00
K. Pautienis, Cleveland 5,00
Z. Aškulis, Geneva 2,00
E. Mikužis, New Jersey ... 10,00

Visiems aukojusiems Dirva nuoširdžiai dėkoja.

Pranešame kolegoms, draugams, kad šių metų gruodžio mėn. 23 dieną, sulaukęs 58 metų, staigiai mirė, mano brangus vyras, mūsų tėvas, uošvis, senelis, diplomuotas ekonomistas, Neo-Lithuania filisteris

A. + A.

JONAS POVILAITIS.

Palaidotas 1970 m. gruodžio mėn. 28 d., Omahoje, Nebraskoje, Kalvarijos kapinėse.

Dideliame skausme lieka:

žmona Jadvyga,
dukra Loreta,
sūnus Ringaudas ir
marti Valė
su šeimomis

Dirvos bendradarbiui, ALT S-gos Omahos skyriaus pirmininkui,

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

staiga mirus, didžio skausmo prisilėgtiems žmonai JADVYGAI POVILAITIENEI, dukrai LORETAI BAUM, sūnui kapt. RINGAUDUI J. POVILAIČIUI, žentui bei marčioms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Ona ir Stasys Petruliai

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, jo žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI su šeimomis bei giminėms reiškia gilią užuojautą

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Vyriausia Valdyba

Ilgamečiam A.L.T. S-gos Omahos skyriaus pirmininkui

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI bei jų šeimoms skausmo valandoje reiškia giliausią užuojautą

A.L.T. S-gos Omahos Skyrius

A + A

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI, sūnui RINGAUDUI gilią užuojautą reiškia

Stasys Mankus

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI bei jų šeimoms liūdesio valandoje nuoširdžiausia užuojauta

V. Šarka

Brangiam Kolegai

A + A

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI reiškia nuoširdžią užuojautą

Stasys Švedas

A. A.

JONUI POVILAIČIUI

mirus, žmonai JADVYGAI, dukrai LORETAI ir sūnui RINGAUDUI bei jų šeimoms reiškia nuoširdžiausią užuojautą

A. ir V. Sederavičiai

Brangiai Motinai

A. + A.

ONAI MARIŪNIENEI,

Lietuvoje mirus, dukroms ONAI GRIŠKELIENEI ir GENOVAITEI MODESTAVIČIENEI gilią užuojautą reiškia

A. ir J. Jonynai
J. Lesčinskas
P. ir P. Pajaujai
J. ir J. Švobos
S. ir S. Šimoliūnai

RITAI GALINYTEI (ELAM)

pačioje jaunystėje mirus, jos dukrelei, tėvams, seseriai ir visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdimė

Marija, Viktoras ir Gailutė
Mariūnai